

 PANORAMA
wielkopolskiej kultury

nr 5 (147)/2025

ISSN 1730-8356

**Czytamy Kochanowskiego
w Wielkopolsce**

Konferencja Dyskusyjne Kluby Książki – tradycja kontra nowoczesność

W październiku Kraków stał się literackim centrum przyciągającym tłumy ludzi książki na wydarzenia takie jak Conrad Festival czy Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie. W tym roku dodatkową, wyjątkową atrakcją stanowiła także konferencja „Dyskusyjne Kluby Książki – tradycja kontra nowoczesność” organizowana przez Instytut Książki. Koordynatorki i koordynatorzy projektu DKK z poszczególnych województw, w tym poznańska reprezentacja naszej Biblioteki Wojewódzkiej, a także osoby zaangażowane w klubową działalność, zawiąły do miasta królów, aby przyrzeć się zmianom na rynku książki i ich wpływie na czytelnictwo społeczność.

W dniu poprzedzającym konferencję, 22 października, uczestnicy i uczestniczki mieli okazję wziąć udział w „Spacerze literackim po Krakowie” prowadzonym przez dr Agnieszkę Konior – współautorkę publikacji *Kraków. Spacerownik literacki* (Wydawnictwo Bezdroża). Przewodniczka poprowadziła grupę nie tylko szlakiem kabaretowych kawiarni, wskazała także inne związane z pisarzami i pisarkami miejsca, m.in.: Dom Literatów przy ul. Krupniczej; Collegium Maius UJ, gdzie niegdyś mieściła się Biblioteka Jagiellońska; Wydział Polonistyki UJ ze słynnym muralem z podpisami autorów i autorek czy zabytkowy Antykwariat Abecadło, mieszczący się w dawnej aptece, pełen książek i spotkań, także dotyczących dyskusyjnych klubów. Konferencyjni goście, przywitani przez charyzmatycznego właściciela księgarni, mieli okazję wysłuchać opowieści o początkach tego wyjątkowego miejsca na literackiej mapie Krakowa i obejrzeć księgarniane zakamarki.

Kolejny dzień, 23 października, w którym na zgromadzonych czekały konferencyjne panele i wystąpienia (emitowane również on-line),

fot. Aleksandra Białek-Borsuk

rozpoczęło powitanie obecnego zdalnie Dyrektora Instytutu Książki – Grzegorza Jankowicza. Następnie głos zabrała przedstawicielka

Instytutu Książki i jedna z organizatorek konferencji – Agnieszka Lewandowska, która moderowała obrady. Pierwsza prelekcja „Jak nowoczesne technologie wpływają na Dyskusyjne Kluby Książki?” została wygłoszona przez Iwonę Brzózka-Złotnicką ze Stowarzyszenia Cyfrowy Dialog. Autorka prezentacji pokazała wpływ technologii na kulturę czytelnictwa i to jak poszczególne narzędzia mogą ją wspierać, zaakcentowała także wiążące się z tym wpływem wyzwania i wskazała przykłady dobrych praktyk.

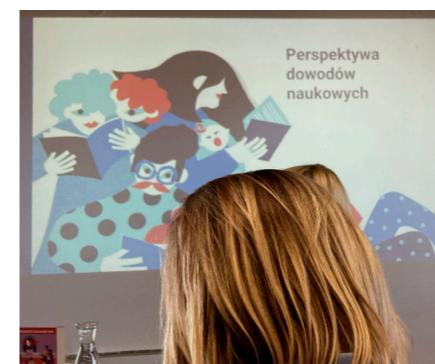
Następnie, dr Paulina Małochleb – wykładowczyni znana w sieci jako Książki na ostro, opowiedziała o „Wpływie popularnych recenzji, blogów czy vlogów literackich na kulturę czytelnictwa”. Badaczka zwróciła szczególną uwagę na to, jak internetowi recenzenci działający w bookmediach wpływają na wybory czytelników oraz na to jak zmienia się rola krytyki literackiej.

fot. Aleksandra Białek-Borsuk

Booktokerzy czy blogerzy, opierając się często na opiniach wrazeniowo-emocjonalnych kształtują nowy typ literackich ocen, które mocno przyciągają uwagę wielu dzisiejszych odbiorców, także tych obecnych w klubach książki. Znajomość i świadomość nowego systemu i zjawisk, połączona z odpowiednią weryfikacją poszczególnych treści, zdecydowanie może bowiem pomóc w koordynacji i pogłębianiu kultury czytelnictwa danego środowiska.

Po przerwie kawowej przyszedł czas na wystąpienie Marii Deskur – prezeski Fundacji Powszechnego Czytania, zatytułowane „Nowe modele dyskusji literackich – jak współczesne kluby książki stają się miejscem nie tylko do rozmów o literaturze, ale także do wspólnego tworzenia treści, organizowania wydarzeń czy działań na rzecz promowania literatury”. Autorka prelekcji wskazała na związek kompetencji przyszłości z umiejętnościami poszerzonymi dzięki przynależności właśnie do czytelnictwa klubów. Kompetencje te pozwalają na nie tylko na odpowiednie funkcjonowanie w zmieniającym się

świecie, ale także na kształtowanie w pewnym stopniu otaczającej rzeczywistości poprzez kreację niezwykle potrzebnych i rozwijających literackich działań. Prelegentka opowiedziała o licznych projektach, takich jak #TataTeżCzyta czy „Książka na receptę”, które wpisują się w potrzeby różnych grup czytelnictwa, jednocześnie odpowiadając na potrzeby dzisiejszego świata i tworząc oryginalne pomosty między literaturą, a innymi dziedzinami. Wspomniała także o międzynarodowym projekcie „CZYTAJ. SERIO! #ReadForReal dotyczącym spotkań z europejskimi autorami i autorkami.

Uwagom organizatorów nie umknęły więc potrzeby najróżniejszych typów klubów, tych dla dorosłych, jak i tych dla młodzieży czy dzieci. Tym ostatnim poświęcona była kolejna prezentacja – „Trudne pytania małych klubowiczów: jak rozmawiać z dziećmi o książkach i sprawach ważnych” Agnieszki Karp-Szymańskiej, twórczyni portalu CzasDzieci.pl i prezeski zarządu Fundacji Czas Dzieci. Wystąpienie dotyczyło m.in. roli dorosłych w odpowiednim prowadzeniu rozmów z dziećmi podczas klubowych spotkań, tak by były to rozmowy pełne wsparcia i empatii. Prelegentka podpowiedziała prowadzącym kluby ciekawe narzędzia, które mogą w tym pomóc. Ostatnim, zamykającym konferencję tematem była sztuczna inteligencja, która znacząco oddziałuje także na literaturę. Przewrotnie jednak, o tym „Czego nam nie podpowie Chat GPT” mówiła Agnieszka Karasińska-Sikorska

– dziennikarka i prowadząca portal Miasto Kobiet. Jej zdaniem AI może dziś być pomocna np. w analizie tekstu, ale nie jest w stanie zastąpić rzeczywistej rozmowy opartej na prawdziwych emocjach. Istotnym punktem prelekcji były więc granice używania najnowszych narzędzi i kwestia tego, co jeszcze nie podlega automatyzacji, a co znaleźć można nie w internetowej sieci, lecz właśnie w klubowej społeczności.

Konferencja okazała się znakomitym polem do wielu inspirujących rozmów o przyszłości literatury i o tym, jak duży wpływ na tę przyszłość mają czytelnictwo i czytelnicy tworzący książkowe społeczności. Krakowskie spotkanie było także świetną okazją do integracji koordynatorów i koordynatorek oraz związanych z klubową działalnością osób tworzących ogólnopolską sieć, która podobnie jak sieć otaczającej nas technologii, ma dziś ogromne znaczenie. Udział w konferencji wzięła Aleksandra Białek-Borsuk – koordynatorka wielkopolskich Dyskusyjnych Klubów Książki.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2025.

Aleksandra Białek-Borsuk, WBPICAK

International Mobile Library Congress Gostyń 2025

Po raz pierwszy w Polsce odbył się Międzynarodowy Kongres Bibliotek Mobilnych (International Mobile Library Congress) zorganizowany przez Ogólnopolskie Forum Bibliotek Mobilnych we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Do Gostynia przyjechało ponad 100 uczestników z 10 krajów (Polski, Niemiec, Łotwy, Ukrainy, Portugalii, Finlandii, Chorwacji, Słowenii, Beninu, Czech). Wygłoszono 13 referatów branżowych, odbyło się kilka formalnych i kilkanaście nieformalnych spotkań konsultacyjnych i roboczych. W drugim dniu wydarzenia na gostyńskim rynku zaprezentowano pojazdy i prowadzono działania animujące czytelnictwo.

Od 7 lat Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu działa aktywnie na rzecz propagowania idei mobilnej obsługi czytelników. Na bazie doświadczeń zagranicznych, wyniesionych z kongresów w Hannoverze (2019) i Cuxhaven (2023), a także dzięki wypracowanym kontaktom międzynarodowym i wsparciu dyrektorki WBPICAK w Poznaniu Małgorzaty Grupińskiej-Bis, powstało wydarzenie będące zwieńczeniem dotychczasowej aktywności – IMLC Gostyń 2025.

O wysokiej randze gostyńskiego kongresu świadczy fakt, że wystąpili na nim szefowie organizacji branżowych z kilku krajów: Matjaž Stibilj – prezes Sekcji Bibliotek Mobilnych Słoweńskiego Stowarzyszenia Bibliotek; Klaudija

fol. BPMIG Gostyń

Mandić – przewodnicząca Komisji Bibliotek Mobilnych Chorwackiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy; Melanie Fechner – wiceprzewodnicząca Komisji Bibliotek Mobilnych w Niemieckim Związku Bibliotek i zarazem przewodnicząca Zrzeszenia Bibliotek Mobilnych Kraju Związkowego Szlezwik-Holsztyn; Johannes von Freymann – były przewodniczący Komisji Bibliotek Mobilnych w Niemieckim Związku Bibliotek.

Liderzy środowisk mówili o finansowaniu zakupu bibliobusów w swoich krajach. Zwracali uwagę na ważną rolę budżetu państwa. Prezentowano modele czasowe i odległościowe objazdów, wskazywano na charakter obsługi, grupy docelowe, a także wielkość floty pojazdów. Biblioteki, które dopiero myślą o swoich książkowodach, mogły liczyć na porady techniczne ze strony doświadczonych koleżanek i kolegów. Tutaj warto wspomnieć o bibliotekarzach z Kijowa i Lwowa, którzy w Gostyniu uzyskali konkretną pomoc.

Olga Romaniuk – dyrektor Biblioteki Lesi Ukrainki w Kijowie – uruchomi wkrótce swój bibliobus.

Bibliobusy to nie tylko statystyka. Chodzi o dostrzeżenie konkretnego człowieka. Nuno Marçal z Proença-a-Nova w Portugalii dociera do samotnych seniorów w górach, a Barbara Monloussi oczarowała uczestników kongresu opowieścią o tworzonym bez pieniędzy bibliobusie w afrykańskim Beninie.

Kilkuosobowa delegacja z Ogrze na Łotwie na czele z Aiją Bremšmite udowodniła, że bibliobus i biblioteka stacjonarna nie muszą stać w opozycji. Ogrze posiada nowoczesny i ekologiczny obiekt, a mimo to świadczy usługi mobilne.

Gabriele Kontek – zastępca dyrektora Christian-Weise-Bibliothek w Zittau, mówiła o podlegającym jej bibliobusie dla powiatu Gorlitz. Te doświadczenia pograniczne są szczególnie bliskie polskim bibliotekom.

Paulina Skrzypczak reprezentująca gospodarzy – kierowniczką działu projektów specjalnych Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Gostyniu i zarazem pierwszą kobietą w Polsce jeżdżącą bibliobusem – wygłosiła referat o tym, jak Gostyń zainspirował inne miejscowości do

wprowadzenia bibliobusów.

Renata Sztabnik – dyrektor biblioteki w Kobylnicy na Pomorzu (trzeci w kolejności bibliobus w Polsce) – opowiadała o finansowaniu pojazdu ze środków unijnych przeznaczonych na obszary wiejskie i o wielkim sukcesie statystycznym w pozyskiwaniu nowych czytelników. Jej pomorski bibliobus cieszy się zainteresowaniem mediów i zdobywa wyróżnienia w konkursach.

Tomasz Siniew z Łubnian (czwarty bibliobus w Polsce) zaprezentował innowacyjny model polegający nie na zakupie, tylko wynajmie usługi transportowej. Biblioteka nie musiała kupować pojazdu. Zadania realizują bibliotekarze za pomocą auta dostarczonego przez firmę, która

fol. BPMIG Gostyń

obsługuje transport na terenie gminy.

Biblioteki mobilne to nie tylko samochody. O mobilności za pomocą rowerów bibliotecznych mówił Jerzy Woźniakiewicz – prezes Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie.

Szeroki przekrój tematyczny prezentacji, ich wysoka wartość merytoryczna, podkreślanie specyfiki funkcjonowania bibliobusów w danym środowisku, w zależności od celów, możliwości i rozkładanych akcentów w dostępie do książek i wydarzeń kulturalnych, pozwolił na stworzenie bazy materiałów, z których można korzystać. Prezentacje eksperckie są dostępne na stronie www.bibliobus.gostyn.pl.

Środowisko Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Mobilnych udziela również bezpłatnego wsparcia i konsultacji w realizacji kolejnych bibliobusowych pomysłów.

W ramach programu rządowego „Partnerstwo dla książki” Ogólnopolskie Forum Bibliotek Mobilnych otrzymało dofinansowanie na projekt „Międzynarodowy Kongres Bibliotek Mobilnych Gostyń 2025”. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Przemysław Pawlak, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu

„Czytamy z Sercem” w grodzieckiej bibliotece

Na początku października Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec po raz pierwszy włączyła się do ogólnopolskiej akcji „Czytamy z Sercem”, łączącej obchody Dnia Głośnego Czytania oraz Światowego Dnia Serca! Pierwszoklasiści ze Szkoły Podstawowej w Grodźcu wkroczyli do biblioteki, by razem z nami odkrywać historie, które poruszają serca. Spotkanie rozpoczęło się prezentacją teatryku kamishibai i opowieścią *Serce Misia*, w którym kot Leos i miś Maksio mówili, jak należy dbać o swoje serce. Wspólnie zastanawialiśmy się, co należy robić, aby cieszyć się dobrym zdrowiem, rozmawialiśmy o tym, jak ważna jest aktywność fizyczna i zdrowe odżywianie. Następnie przyszedł czas na twórcze zadania – dzieci wykonały opaski-serduska, które z dumą założyły na głowy, oraz wspólnie pokolorowały wielkie serca symbolizujące współpracę, radość i wzajemne wsparcie. Było dużo śmiechu, rozmów i pięknych chwil... Pierwsze „sercowe czytanie” w naszej bibliotece pokazało, że książki potrafią nie tylko rozwijać

fol. BPG Grodziec

wyobraźnię, ale także uczyć empatii, dobroci i troski o siebie nawzajem!

Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec

Narodowe Czytanie w Grodźcu

We wrześniu Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec stała się miejscem wyjątkowego spotkania z literaturą. W ramach akcji Narodowego Czytania 2025 pod patronatem Pary Prezydenckiej wspólnie pochyliliśmy się nad poezją Jana Kochanowskiego – poety, którego dzieła od wieków towarzyszą polskiej kulturze i wciąż zachwycają swoją aktualnością. Naszym gościem był Jarosław Boberek – aktor filmowy, dubbingowy i teatralny, którego charakterystyczny głos zna każdy, i którego interpretacja poezji Kochanowskiego oczarowała wszystkich obecnych. Wybrane utwory mistrza z Czarnolasu zaprezentowali: Jarosław Boberek, skarbnik Gminy Grodziec – Aleksandra Musiałowska, przewodnicząca Rady Gminy Grodziec – Iwona Popieluch, przewodniczący Komisji Oświaty, Zdrowia, Kultury i Spraw Społecznych – Łukasz Torczyński, proboszcz parafii Grodziec ks. Karol Zajac, dyrektor Szkoły Podstawowej w Grodźcu – Krzysztof Nowicki, kierownik BPG Grodziec – Katarzyna Gromala, prezes Stowarzyszenia Klubu Seniorów – Pelagia Serafińska oraz uczeń Szkoły Podstawowej w Królikowie – Mikołaj Grygiel. W rolę narratorów wcielił się uczeń Szkoły Podstawowej w Grodźcu – Maja Szpitalna oraz Miron Małłoka. Nasi lektorzy przenieśli słuchaczy w renesansowy świat

fol. BPG Grodziec

poezji – od wspaniałych pieśni, pełnych lekkości i humoru fraszek, po refleksyjne treny.

Po wspólnej lekturze odbyło się spotkanie z Jarosławem Boberkim. Aktor z charakterystycznym wdziękiem opowiadał o kulisach swojej pracy aktorskiej, o tajnikach dubbingu, rzucał zabawne anegdoty i chętnie wchodził w dialog z publicznością. Swobodna rozmowa pełna energii i humoru sprawiła, że wszyscy, niezależnie od wieku, słuchali go z zapartym

tchem. Na zakończenie były wspólne zdjęcia i autografy. Dziękujemy wszystkim uczestnikom za obecność i wspólne świętowanie literatury!

Organizatorami uroczystości byli: Wójt Gminy Grodziec, Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec oraz Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu.

Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec

Narodowe Czytanie w Pobiedziskach

6 września w Bibliostacji Pobiedziska odbyło się Narodowe Czytanie – ogólnopolska inicjatywa zainaugurowana w 2012 roku przez Prezydenta RP, której Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska od początku jest wiernym uczestnikiem. Każdego roku wydarzenie to staje się nie tylko okazją do spotkania z klasyką literatury polskiej, ale także do budowania wspólnoty mieszkańców wokół słowa pisanego.

Tegoroczne czytanie poświęcone było twórczości Jana Kochanowskiego. W spotkaniu uczestniczyli radni, dyrektorzy szkół, nauczyciele i uczniowie wszystkich pobiedziskich placówek, a także mieszkańcy, którzy zechcieli wspólnie sięgnąć po *Pieśni*, *Treny* i *Fraszki*. Ta różnorodność głosów sprawiła, że utwory Mistrza z Czarnolasu wybrzmiały wielogłosowo i niezwykle przejmująco.

Szczególne uznanie należy się Państwu Julicie i Markowi Kustrom, którzy z ogromnym wdziękiem wcieliłi się w rolę rodziny Kochanowskich. Pan Marek w poruszający sposób odczytał osobiste utwory poety, nadając im

wyjątkową głębię emocjonalną. Ważnym akcentem wydarzenia było także odczytanie listu Prezydenta RP przez Mikołaja Witaszyka – Radnego Powiatu Poznańskiego, co wprowadziło podniosły ton i przypominało, że Narodowe Czytanie to inicjatywa ogólnopolska, łącząca lokalne społeczności w jedną, wspólną ideę.

Spotkanie wzbogaciła Halina Czajka, poetka z Jerzykowa, która specjalnie na tę okazję przygotowała i odczytała swój wiersz. Wyjątkowo pięknie zaprezentowali się uczniowie – odświętnie ubrani, z ogromnym zrozumieniem interpretujący wymagające teksty Kochanowskiego. Ich obecność wniosła świeżość i młodzieńczą energię, czyniąc spotkanie nie tylko uroczystym, ale i pełnym życia.

Narodowe Czytanie w Pobiedziskach mogło się odbyć dzięki staranności zespołu bibliotecznego, który zadbał o przygotowanie tekstów, dekorację, stroje z epoki i prowadzenie wydarzenia. To właśnie ta codzienna, rzetelna praca pozwala mieszkańcom doświadczać literatury w pięknej, wspólnotowej formie. Dzięki

fol. Małgorzata Halber

wszystkim uczestnikom – mieszkańcom, młodzieży, nauczycielom i gościom – Bibliostacja tego dnia stała się miejscem spotkania pokoleń i refleksji nad nieprzemijającymi wartościami, które niesie polska literatura.

Małgorzata Halber, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska im. Łukasza Opalińskiego

Narodowe Czytanie w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Wągrowcu

Tak jak w ubiegłych latach, Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wągrowcu wzięła udział w akcji Narodowe Czytanie, nad którą patronat honorowy sprawuje Para Prezydencka.

Narodowe Czytanie to coroczna akcja społeczna, której celem jest zachęcanie do wspólnego czytania najważniejszych dzieł polskich pisarzy i pisarek. Lekturą tegoroczną, XIV już odsłony Narodowego Czytania były poezje Jana Kochanowskiego.

Nasze spotkanie rozpoczęło się o godzinie 13.00 w siedzibie Biblioteki przy ulicy Kościuszki 49. Dyrektor Biblioteki, Elżbieta Rożnowska powitała przybyłych gości oraz odczytała list prezydenta RP.

W imieniu Starosty Wągrowieckiego Tomasz Kranca zgromadzonych gości powitał także Członek Zarządu Powiatu Wągrowieckiego Robert Woźniak. Swoją obecnością zaszczytili nas również: Małgorzata Osuch – Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Wągrowieckiego, Radna Rady Powiatu Wągrowieckiego Krystyna Urbańska i Barbara Zegartowska, Bartosz Piotrowski – Radny Rady Miejskiej w Wągrowcu oraz

fol. PBP Wągrowiec

Wiceprzewodnicząca Miejskiej Rady Seniorów w Wągrowcu Hanna Matczyńska i Radna Miejskiej Rady Seniorów w Wągrowcu Aldona Śliwińska.

W znamienitym gronie czytających znaleźli się licznie przybyli czytelnicy i sympatycy Biblioteki, w tym duże grono pań należących do działającego przy naszej bibliotece

Dyskusyjnego Klubu Książki.

Wszystkim razem i każdemu z osobna serdecznie dziękujemy za udział w akcji i zapraszamy do wspólnego czytania za rok.

Małgorzata Kucharska, Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wągrowcu

Narodowe Czytanie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wągrowcu

Bohaterami tegorocznej edycji Narodowego Czytania byli Jan Kochanowski i jego poezja. Na tegoroczne wydarzenie przybyło liczne grono gości. Czytanie poezji Jana Kochanowskiego zainaugurowała Zastępca Burmistrza Miasta Wągrowca Justyna Michalska, następnie czytali: Przewodniczący Rady Miejskiej Jakub Zadroga, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Polityki Społecznej

Iwona Matuszak-Łosińska, Wicedyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wągrowcu Barbara Rogalska, Dyrektor Biblioteki Alina Woźniak. Kolejne utwory przeczytali uczniowie wągrowieckich szkół: Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Cystersów Wągrowieckich, Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie, Zespołu Szkół

nr 1 w Wągrowcu oraz pozostali chętni. Czytanie zakończyło się przy filiżance herbaty lipowej i pysznym cięście drożdżowym. Uczestnicy spotkania otrzymali podziękowanie za udział w akcji w postaci pamiątkowych toreb i długopisów z logo Miejskiej Biblioteki Publicznej. Tradycyjnie podczas akcji nagradzamy upominkiem uczestnika, który przyniesie ze sobą najstarsze wydanie czytanej lektury – w tym roku zwyciężyło wydanie *Trenów* z 1841 roku, które zostało przekazane i wzbogacił księgozbiór naszej biblioteki. Nieoczekiwany upominek w postaci egzemplarza *Trenów* z 1949 roku otrzymaliśmy od naszej czytelniczki. Narodowemu Czytaniu towarzyszyły wystawy: dzieł Jana Kochanowskiego, książek i zdjęć z poprzednich edycji czytania oraz wystawa nadesłanych pocztówek z wakacyjnych podróży naszych czytelników. Wszystkim uczestnikom i przybyłym gościom tegorocznej edycji Narodowego Czytania serdecznie dziękujemy i jednocześnie zapraszamy za rok, czytamy *Dziady* Adama Mickiewicza.

fol. MBP Wągrowiec

Zofia Hernik, Karolina Modelska, Miejska Biblioteka Publiczna w Wągrowcu

Narodowe Czytanie w Sieroszewicach

Fraszki, pieśni i treny Jana Kochanowskiego czytano w bibliotece podczas 14. edycji akcji Narodowe Czytanie pod patronatem Pary Prezydenckiej. W tym roku w całej Polsce pochyłono się nad utworami wybitnego polskiego poety renesansowego Jana Kochanowskiego. Fraszką *Na lipę* spotkanie rozpoczęła dyrektor ksiąźnicy Maria Marciniak, która powitała zaproszonych gości. W wydarzeniu uczestniczyli: wójt gminy Sieroszewice Anatol Piaskowski, zastępca wójta Bartosz Kubica, sekretarz Mirosława Busza, przewodnicząca Rady Gminy Sieroszewice Renata Koziołek, wiceprzewodnicząca Rady Gminy Sieroszewice Bernadeta Biała, przewodniczący komisji w zakresie działania rady Przemysław Wilgocki, dyrektor Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej Emilia Szyszka, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Bartosz Lis, poeci Bolesław Grobelny i Piotr Fałczyński, przyjaciele i czytelnicy biblioteki.

Podczas spotkania czytano fraszki, pieśni i treny Jana Kochanowskiego. Lektorami byli: Anatol Piaskowski, Bartosz Kubica, Mirosława Busza, Renata Koziołek, Bernadeta Biała, Piotr Fałczyński, Emilia Szyszka, Przemysław Wilgocki, Arleta Walczak, Justyna Sprutta, Bolesław Grobelny, Dominika Kucharska, Ewa Kotowska-Rasiak, Katarzyna Wilgocka, Joanna Sobczak, Bartosz Lis, Grzegorz Marciniak. Po zakończeniu czytania każda osoba złożyła swój podpis na plakacie. Specjalnie na tę okazję poeta Bolesław Grobelny napisał fraszkę.

fot. GBP Sieroszewice

Narodowe Czytanie zakończono muzycznym akcentem.

Ewa Kotowska-Rasiak, Gminna Biblioteka Publiczna w Sieroszewicach

Narodowe Czytanie w Brudzewie

fot. BPG Brudzew

Choć deszcz pokrzyżował plany plenerowe, wspólne czytanie poezji Jana Kochanowskiego odbyło się w przytulnych murach biblioteki. Było nastrojowo, refleksyjnie i bardzo literacko.

Ogromnie cieszy nas, że do grona lektorów dołączyła także młodzież szkolna – odważnie występując publicznie i dzieląc się interpretacją utworów mistrza z Czarnolasu.

Każdy z uczestników otrzymał w prezencie miód lipowy z Pasieki Monia, a słodki poczęstunek przygotował dla nas Market Fuks w Brudzewie – dziękujemy za wsparcie!

To było piękne spotkanie z literaturą, które pokazało, że Kochanowski wciąż ma nam wiele do powiedzenia – niezależnie od wieku i pogody za oknem. Składamy ogromne podziękowania Wszystkim Lektorom i pozostałym osobom biorącym udział w wydarzeniu.

Sylwia Kwaśna, Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew

Narodowe Czytanie w Trzcinicy

fot. GBP Trzcinica

Poezje Jana Kochanowskiego były lekturą tegorocznej odsłony Narodowego Czytania, które odbyło się 6 września 2025 r. pod patronatem

honorowym Pary Prezydenckiej. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinicy w dniu 8 września br. wybrane fraszki Jana Kochanowskiego zaprezentowali mieszkańcom Gminy Trzcinica następujący lektorzy: wójt Gminy Trzcinica Grzegorz Hadzik, ks. kan. Grzegorz Mituła – proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Stanisława Biskupa w Trzcinicy, wiceprzewodnicząca Rady Gminy Trzcinica Irena Perlitius, radna Rady Gminy Trzcinica Anna Bartkowiak oraz dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy Renata Gość.

– Podobnie, jak w latach ubiegłych wydarzenie kulturalne odbyło się bez

publiczności, a całość została transmitowana on-line na stronach internetowych i mediach społecznościowych biblioteki oraz gminy – mówi Renata Gość, dyrektor trzcinickiej ksiąźnicy. Na zakończenie wspólnego czytania dyrektor trzcinickiej ksiąźnicy podziękowała lektorom za prezentację poezji Kochanowskiego.

Ponadto mieszkańcy gminy Trzcinica mają możliwość otrzymania w Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinicy pamiątkowego stempla na przyniesionych przez siebie egzemplarzach poezji renesansowego autora.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy

Narodowe Czytanie w Krotoszynie

W Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie odbyła się 14. edycja ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie, której celem jest popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na bogactwo polskiej literatury, potrzebę dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości.

Skwer D-O-M przy krotoszyńskiej bibliotece zamienił się w teatralną scenę, na której można było wysłuchać utworów Jana Kochanowskiego. Wszystkich zebranych gości powitała dyrektor krotoszyńskiej ksiąźnicy Ewa Bukowska. Do wspólnego czytania włączyli się: Przemysław Wójcik, Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu przy Starostwie Powiatowym w Krotoszynie, Agnieszka Stachowiak, Skarbnik Gminy Krotoszyn, Arleta Chrobot, Dyrektor Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych przy Urzędzie Miejskim w Krotoszynie, Juliusz Poczta, radny powiatu krotoszyńskiego, Alina Berek, radna rady miejskiej w Krotoszynie, Natalia Zakońska, bibliotekarka Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Kaliszu, Filia w Krotoszynie, Janina Jarzemska, czytelniczka i Witold Blandzi, czytelnik.

Poza tym udział wzięła młodzież ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Krotoszynie,

fot. KBP Krotoszyn

Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Krotoszynie oraz z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Krotoszynie.

Z okazji Narodowego Czytania Kancelaria Prezydenta przygotowała specjalną pieczęć okolicznościową. Zapraszamy do Wypożyczalni dla Dorosłych z własnym egzemplarzem,

gdzie można otrzymać pamiątkowy stempel. Organizatorzy dziękują wszystkim czytającym za włączenie się do akcji i pomoc przy jej organizacji.

Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie

Narodowe Czytanie w Łubowie

Także mieszkańcy Łubowa zgromadzili się na wyjątkowym wydarzeniu literackim – Narodowym Czytaniu, które w tym roku poświęcone było twórczości Jana Kochanowskiego.

Podczas spotkania wybrzmiały najpiękniejsze utwory Mistrza z Czarnolasu – fraszki, pieśni i treny, które niezmiennie zachwycają bogactwem języka oraz głębią refleksji nad ludzkim losem. W czytaniu udział wzięli uczniowie gminnych szkół, lokalni pasjonaci literatury

oraz przedstawiciele różnych środowisk, którzy z zaangażowaniem oddali się lekturze dzieł jednego z najwybitniejszych poetów polskiego renesansu.

Każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy egzemplarz utworów Jana Kochanowskiego, który mógł opatrzyć okolicznościowym stemplem Narodowego Czytania 2025 – wyjątkową pamiątką tego literackiego święta. Spotkanie zakończyło się wspólnym zdjęciem, które

uwieczniło atmosferę pełną pasji, kultury i wspólnoty.

Organizatorzy – Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Łubowie – serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom za obecność i już dziś zapraszają na kolejne wydarzenia promujące literaturę i czytelnictwo.

Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury Gminy Łubowo

fot. BPICKG Łubowo

Narodowe Czytanie w Kłecku

fot. BPMiG Kłecko

W sobotę, 6 września 2025 roku, nasza Biblioteka zamieniła się w wyjątkowy dwór królewski – dwór samego króla Zygmunta Augusta II. To właśnie tam odbyło się niezwykle wydarzenie w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania 2025, której bohaterem w tym roku była twórczość Jana Kochanowskiego, wybitnego poety epoki renesansu.

Wśród biało-czerwonych akcentów i nastrojowego blasku świec „król” wsłuchiwał się w czytane z pasją pieśni, fraszki i treny poety

z Czarnolasu. Fragmenty jego dzieł z ogromnym zaangażowaniem prezentowały dzieci, młodzież, dorośli czytelnicy oraz zaproszeni goście – nauczyciele, przedstawiciele władz lokalnych i ludzie kultury.

Szczególnym momentem był wspólny śpiew pieśni *Czego chcesz od nas, Panie*, zainicjowany przez proboszcza kłeckiej parafii. Wspólne wykonanie utworu nadało wydarzeniu duchowego wymiaru i głębi. Na zakończenie wszyscy czytający otrzymali w podziękowaniu

pamiątkowe egzemplarze twórczości Jana Kochanowskiego – pięknie wydane, z dedykacją od Biblioteki.

Nie zabrakło też dworskiej uczt – przy herbacie z lipy i słodkościach. Długo toczyły się rozmowy, refleksje o poezji, języku i naszej wspólnej kulturze. W salach Biblioteki unosiła się magia wspólnego czasu, uśmiechów i literatury, która – mimo upływu wieków – wciąż porusza serca i łączy pokolenia.

To był dzień, który na długo pozostanie w pamięci uczestników. Ten piękny hołd oddany mistrzowi słowa i tradycji narodowej wzmacnia nasze poczucie przywiązania do twórczości polskich autorów, krzepi polskość w sercach i duszy.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kłecko im. Gerarda Górnickiego

Narodowe Czytanie w Gminie Ceków-Kolonia

W sobotę 6 września 2025 roku w zabytkowym dworze w Kamieniu w Gminie Ceków-Kolonia odbyła się lokalna edycja ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie, podczas której czytano utwory Jana Kochanowskiego.

Organizatorami byli Gminna Biblioteka Publiczna im. Stefana Floriana Garczyńskiego w Cekowie-Kolonii oraz Samorząd Powiatu Kaliskiego. W spotkaniu wzięli udział, m.in.: Jan Adam Kłysz – Starosta Kaliski, Mariusz Chojnacki – Wójt Gminy Ceków-Kolonia, Laura Wojtyśiak – Dyrektor Biblioteki, Iwona i Bogusław Szczepaniakowie – właściciele dworu w Kamieniu, którzy użyczyli obiektu na wydarzenie.

Do czytania zaangażowano około 50 osób, zarówno zaproszonych gości, jak i mieszkańców gminy. Wydarzenie odbyło się w dworze

w Kamieniu, który przeszedł gruntowną renowację i odzyskał swój dawny wygląd. Dwór w Kamieniu historycznie należał do rodziny Umińskich, a później do Zofii z Romockich Jałowickiej i jej męża. Oprawę muzyczną zapewniło kameralne trio FluteSounds – dwie fletistki (Zuzanna Borowiecka, Kinga Bruder) oraz pianistka Oliwia Garbarczyk. Podczas spotkania odczytywano wybrane pieśni i fraszki Jana Kochanowskiego – utwory renesansowe, poruszające tematy życia, moralności,

przemijania i piękna języka polskiego.

Uczestnicy otrzymali ręcznie malowane zakładki książkowe, a Koło Gospodyń Wiejskich w Kamieniu przygotowało poczęstunek. Spotkanie miało także znaczenie symboliczne – łączyło lokalną historię z literackim dziedzictwem, podkreślając wartość kultury, wspólnego czytania i tożsamości.

Gminna Biblioteka Publiczna im. Stefana Floriana Garczyńskiego w Cekowie-Kolonii

fot. GBP Ceków-Kolonia

Narodowe Czytanie w Dolsku

fot. BPMiG Dolsk

Pod koniec września w ogrodzie proboszczowskim w Dolsku odbyło się wyjątkowe spotkanie w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. W tym roku uczestnicy wydarzenia mieli okazję zagłębić się w twórczość Jana Kochanowskiego – poety, który do dziś porusza serca kolejnych pokoleń.

Widowisko wyreżyserowała Beata Szafraniak. Widzowie towarzyszyli dwójce bohaterów – Ninie i Pawłowi – którzy przenieśli się do XVI wieku, aby spotkać samego mistrza z Czarnolasu i jego rodzinę. Publiczność usłyszała fraszki, pieśni i treny, które ukazywały zarówno radość życia i poczucie humoru poety, jak i jego refleksje nad przemijaniem oraz bolesne doświadczenia związane ze śmiercią córki Urszulki.

W czytaniach i inscenizacjach udział wzięli uczniowie i mieszkańcy gminy, a także Mażoretki Queen Dolsk, które przygotowały wyjątkowy występ artystyczny. Całość uzupełniał poczęstunek, przygotowany przez Panię z Koła Gospodyń Wiejskich „Masłowianki” z Masłowa. Podczas uroczystości dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Masłowie

odczytała również list Prezydenta RP, skierowany do uczestników tegorocznej edycji Narodowego Czytania.

Na zakończenie Burmistrz Miasta i Gminy Dolsk wraz z kierownikiem Centrum Promocji, Kultury i Sportu wręczyli artystom oraz osobom zaangażowanym w przedsięwzięcie różnego rodzaju nagrody, a dzieci i młodzież obdarowali słodkimi upominkami. Podczas uroczystości wręczono również nagrody w konkursie fotograficznym „Kozą w potrójnym ujęciu”.

Organizatorami tegorocznej edycji Narodowego Czytania były: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie, Centrum Promocji, Kultury i Sportu oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Dolsk.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Dolsk

Narodowe Czytanie w Baranowie

Na początku września Gminna Biblioteka Publiczna w Baranowie zorganizowała spotkanie w ramach Narodowego Czytania. Jest to coroczne przedsięwzięcie, polegające na wspólnym czytaniu polskiej literatury, pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej RP. Tegoroczną lekturą była poezja wybitnego polskiego poety – Jana Kochanowskiego. W wydarzeniu udział wzięli seniorzy z Dniowego Domu Pobytu Seniora w Baranowie. W roli lektorów wystąpili: Wanda Posiewała, Anna Brząkała, Krystyna Orszulak, Irena Solyga oraz Margareta

Mania z Centrum Zdrowia Melisa. Uroczystości towarzyszyły również warsztaty zielarskie, które poprowadziła Margareta Mania. Zebrani mogli dowiedzieć się o niedocenianej sile ziół i roślin nierzadko pospolitych, które wspomagają pracę naszego organizmu. Seniorzy aktywnie uczestniczyli w spotkaniu, własnoręcznie przygotowali aromatyczne herbatki, notowali i zadawali liczne pytania. Spotkanie było nie tylko okazją do wspólnego kontaktu z literaturą i tradycją, ale także do rozwijania pasji i umiejętności związanych z naturą i zdrowym stylem życia.

fot. GBP w Baranowie

Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksa hrabiego Wężyka w Baranowie

Narodowe Czytanie w Wierzbinku

W tym roku podczas Narodowego Czytania 2025 spotkaliśmy się, aby wspólnie odkrywać ponadczasowe piękno poezji Jana Kochanowskiego – jednego z najwybitniejszych twórców polskiego renesansu.

fot. GBP Wierzbinek

Gminna Biblioteka Publiczna w Wierzbinku zaprosiła do wspólnego czytania przedstawicieli lokalnej społeczności. Fragmenty dzieł Jana Kochanowskiego zaprezentowali przybyli goście i pracownicy biblioteki. To wyjątkowe czytelnice

święto zgromadziło szerokie grono uczestników: uczniów i nauczycieli ze wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy, przedszkolaków, maluszek ze żłobka, a także czytelników i sympatyków biblioteki.

Wydarzenie pokazało, jak ważne jest pielęgnowanie literackiego dziedzictwa oraz budowanie więzi poprzez wspólne czytanie. Serdecznie dziękujemy wszystkim obecnym!

Gminna Biblioteka Publiczna w Wierzbinku

Narodowe Czytanie w Raszkowie

Raszkowska Biblioteka Publiczna zaprosiła 6 września do wspólnego „Fraszkwania” w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania pod patronatem Pary Prezydenckiej. Miłośnicy poezji Jana Kochanowskiego, którego utwory były motywem przewodnim tegorocznej edycji, mieli okazję posłuchać znanych i mniej znanych fraszek w interpretacji przedstawicieli władz gminy, powiatu, instytucji, organizacji oraz czytelników raszkowskiej biblioteki. Pozytywne reakcje słuchaczy pokazały, że mimo iż wiersze Kochanowskiego powstały pięć wieków temu, nadal bawią, wzruszają, dodają nadziei i skłaniają do refleksji o naturze człowieka. W międzyczasie ogłoszono wyniki wakacyjnego konkursu poetyckiego „Bądź jak Jan – pisz fraszki”. Na konkurs wpłynęło 28 wierszy napisanych przez 20 autorów. Laureaci mieli okazję zaprezentować swoje dzieła na scenie. Wydarzenie uświetniły również występy Raszkowskiego Towarzystwa Śpiewu

fol. RBP Raszków

oraz Zespołu Tańca Ludowego „Głogowianie”. Uczestnicy spotkania mogli wziąć udział w warsztatach wyplatania wianków i spróbować potraw przygotowanych przez KGW Raszków. Była to również okazja do degustacji miodów i win z Czarnoleskiej Winnicy. „Fraszkwanie”

zakończyła potańcówka, bo jak pisał sam mistrz Kochanowski: „Milo szaleć, kiedy czas po temu”.

Raszkowska Biblioteka Publiczna im. Adama Mickiewicza w Raszkowie

Narodowe Czytanie w Zdziechowie

Na początku września w auli Szkoły Podstawowej w Jankowie Dolnym zebrał się miłośnicy literatury. W ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie 2025, mieszkańcy gminy oraz zaproszeni goście wspólnie oddali się lekturze dzieł wybitnego poety Jana Kochanowskiego. Wydarzenie zorganizowane zostało przy ścisłej współpracy dyrekcji i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Jankowie Dolnym. Do wspólnego czytania zaproszono

przedstawicieli różnych lokalnych środowisk. Wśród czytających znaleźli się m.in.: dyrektorzy SP w Jankowie Dolnym, SP w Zdziechowie i Gminnej Biblioteki Publicznej w Zdziechowie, seniorzy z Klubu Seniora w Wierzbiczanach, pracownicy Centrum Usług Wspólnych Gminy Gniezno oraz uczniowie i sympatycy biblioteki. A że nie samą lekturą człowiek żyje, spotkanie zwieńczono wspólnym biesiadowaniem przy małym co nieco.

Kolejny raz okazało się, że klasyka polskiej literatury wciąż ma wielbicieli i potrafi łączyć pokolenia oraz inspirować do wspólnego spędzania czasu, pielęgnując kulturę i tradycję.

Alina Wilczkowska, Gminna Biblioteka Publiczna w Zdziechowie i Filia w Jankowie Dolnym

fol. GBP Zdziechowa

DKK dyskusyjny klub książki

Spotkanie z Waldemarem Kuligowskim

fol. MiPBP Nowy Tomysł

Gościem otwartego spotkania nowotomyskiego DKK był prof. Waldemar Kuligowski, autor takich książek jak: *Drugi mąż czwartej żony. Małżeństwa świata, Trzecia pleć świata i Z roślin, z dźwięku, z marzeń. Domy świata.*

Waldemar Kuligowski jest kierownikiem Zakładu Antropologii Kulturowej UAM w Poznaniu, profesorem wizytującym na UG w Gdańsku i MU w Brnie. Prowadził badania terenowe w Europie, Azji i Ameryce Północnej. Ostatnio

opublikował w USA książkę *Modernizing Localities in Poland: A Never-ending Transformation*. Nagrodzony był medalem Komisji Edukacji Narodowej i medalem Zasłużony dla Kultury Polskiej. Jest jurorem nagrody ZPAV „Fryderyk” i dyrektorem programowy festiwalu Kultura dla Klimatu.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2025.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomyslu

Rozpoczynamy przygodę z Młodzieżowym Dyskusyjnym Klubem Książki

W drugiej połowie września rozpoczęliśmy pierwsze po wakacjach spotkanie z Młodzieżowym Dyskusyjnym Klubem Książki wraz

z uczniami ze Społecznej Szkoły Podstawowej. Tego dnia klubowicze opowiedzieli o tytułach przeczytanych podczas wakacji, a także

zapoznali się z propozycjami na ten sezon. Wszystkich łączy jedna cecha, a mianowicie zamiłowanie do czytania książek. Formuła spotkań, zgodnie z ideą programu, jest otwarta. Każdy, kto chciałby wziąć udział w dyskusji, może przyjść na spotkanie. Uczestnicy Młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki mają możliwość wyrazić swoje zdanie dotyczące omawianych książek, zachowując zasadę, że o książkach można rozmawiać swobodnie, według własnych odczuć interpretacyjnych.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2025.

Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie

fol. KBP Krotoszyn

DKK dyskusyjny klub książki

Jesień w Dyskusyjnym Klubie Książki w Zdunach

W drugiej połowie września odbyło się pierwsze powakacyjne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki działającego przy Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta Zduny. Tym razem Członkinie Klubu miały przyjemność zanurzyć się w świat literatury pięknej, dzięki książce *Pocałunki składowane na chlebie* autorstwa Almudeny Grandes. Jej powieści i opowiadania stały się jednymi z najbardziej znanych na świecie i najczęściej tłumaczonych dzieł współczesnej literatury hiszpańskiej. Debiutowała w 1989 roku powieścią *Lulu*, za którą otrzymała nagrodę La Sonrisa Vertical. Od początku cieszy się dużą popularnością wśród czytelników i przychylnością krytyki.

Pocałunki składowane na chlebie to opowieść o Hiszpanii z czasów kryzysu gospodarczego, ukazana przez losy kilku bohaterów: rodziny pragnącej zachować dotychczasowy styl życia, mężczyzny przeżywającego samotność po rozwodzie, starszej kobiety, która przez przedświąteczne dekoracje chce dodać bliskim otuchy, oraz kobiety powracającej na wieś, by uprawiać rodzinną ziemię. W codziennych miejscach – takich jak fryzjer, bar czy przychodnia

fot. BPGiM Zduny

– doświadczają oni zarówno ludzkiej życzliwości, jak i goryczy rozczarowań.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2025.

Ewelina Zielińska, Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny

Eryk makijażysta

Na wrześniowym spotkaniu DKK klubowicze dyskutowali o książce *Dolina radości* Stefana Chwina. Jest to opowieść o życiu Eryka Stammelmana, makijażysty gwiazd filmowych i polityków. Jest niezwykle utalentowany, dzięki swoim umiejętnościom potrafił zmieniać ludzkie twarze. Autor lektury przedstawia nam różne okoliczności i niezwykle sytuacje, które czynią naszego makijażystę świadkiem, a nawet uczestnikiem wielu ważnych wydarzeń. Jest to powieść historyczna i obyczajowa jednocześnie, w której prawdziwe historie przeplatają się z fantazją.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2025.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wągrowcu

fot. PBP Wągrowiec

Regionalne spotkania z literaturą

fot. Anna Szynowska

Spotkanie z Jolantą Bartoś i Katarzyną Janus

We wrześniu w Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie odbyło się spotkanie z serii „Regionalne spotkania z literaturą”, zainicjowane przez nieformalną grupę Klub Konesera Książki, działającą przy bibliotece.

Na spotkaniu gościliśmy dwie pisarki z regionu wielkopolskiego: Jolantę Bartoś i Katarzynę Janus. Najpierw porozmawiały z czytelnikami na temat twórczości i pomysłów na pisanie, można było też zakupić książkę z autografem i zrobić zdjęcie z autorkami. Następnie pisarki opowiadały o swojej pracy, życiu osobistym i kontaktach z czytelnikami.

Wydarzeniu towarzyszyły porady kosmetyczne lokalnych firm Opcja Natura i Farmasi oraz pokaz biżuterii firmy Dla duszy i ciała.

Działanie zrealizowano w ramach konkursu na inicjatywy społeczeństwa lokalnego w ramach projektu „Z biblioteką wszędzie BLISKO”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025.

Beata Waleńska

Wizyta studyjna śladem polskich pisarzy i historii regionu

Pod koniec miesiąca z inicjatywy Klubu Konesera Książki, działającego przy Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie, odbyła się wizyta studyjna do miejsc związanych z polskimi pisarzami i historią regionu. Udział w niej wzięli członkowie klubu oraz mieszkańcy powiatu krotoszyńskiego. Odwiedziliśmy: Śmiełowie – gdzie znajduje się Muzeum im. Adama Mickiewicza, Russów – tu urodziła się i dorastała Maria Dąbrowska oraz Dobrzyce, a w niej Muzeum Ziemiaństwa.

Śmiełowie znany jest z Muzeum im. Adama Mickiewicza mieszczącego się w klasycystycznym

pałacu, w którym latem roku 1831 przebywał Adam Mickiewicz. W latach 1898–1939 mieszkali tam Józef i Maria Chełkowscy (dziadkowie Augusta Chełkowskiego). Do pobytu Mickiewicza w Śmiełowie nawiązał w swoim utworze „Czasy Śmiełowskie” Jacek Kaczmarski. W Śmiełowie nakręcono wiele scen do filmu fabularnego *Wilczyca* (1982, reż. M. Piastek).

Natomiast Russów to miejsce, w którym urodziła się i dorastała razem z czworgiem rodzeństwa Maria Dąbrowska. Jej rodzina znalazła się w Russowie, ponieważ ojciec Józef Szumski został administratorem w tamtejszym majątku, straciwszy wcześniej swoje włości po powstaniu styczniowym. W powieści *Noce i dnie* (1931–1934) Dąbrowska nazywa Russów Serbinowem, zaś w zbiorze opowiadań *Ludzie stamtąd* (1926) Russocinem. W zabytkowym parku znajduje się dworek Marii Dąbrowskiej (od 1971 jest to oddział Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej w Kaliszu), mieszczący muzeum poświęcone pisarce oraz skansen.

Na zakończenie naszej wyprawy pojechaliśmy do Dobrzycy, gdzie mieści się Muzeum Ziemiaństwa. Placówka ma swoją siedzibę na terenie zespołu pałacowo-parkowego, w skład którego wchodzi pałac wraz z towarzyszącymi budynkami i otoczeniem parkowym. Od 2019 roku Zespół Pałacowo-Parkowy posiada status pomnika historii. Muzeum zajmuje się m.in. upamiętnianiem dziedzictwa historycznego i kulturalnego ziemiaństwa polskiego. W bieżącej działalności instytucji, obok stopniowego uzupełniania wyposażenia ruchomego pałacu drogą kupna nowych eksponatów i pozyskiwania depozytów z innych placówek muzealnych, duże znaczenie przywiązywane jest do prac

rewaloryzacyjnych, koncentrujących się przede wszystkim na założeniu parkowym. Gromadzi się również rozproszone i znajdujące się w prywatnych rękach materiały źródłowe, dotyczące przede wszystkim dziejów dobrzyckiej rezydencji i rodów ziemiańskich.

fot. KBP Krotoszyn

Działanie zrealizowano w ramach konkursu na inicjatywy społeczeństwa lokalnego w ramach projektu „Z biblioteką wszędzie BLISKO”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025.

Regionalnie i literacko – spotkanie z Joanną Jodelką i Grzegorzem Skorupskim

Na początku października miało miejsce wydarzenie pod nazwą „Kryminalne gadanie – spotkanie autorskie w parach”. Wzięli w nim udział Joanna Jodelka i Grzegorz Skorupski – autorzy związani z Wielkopolską.

Joanna Jodelka ukończyła studia na Wydziale Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i związała się z tym miastem. Prowadziła hotel, restaurację i sklep z kosmetykami. Była twarzą reklamową jednego z poznańskich domów towarowych.

Zadebiutowała w 2009 powieścią kryminalną *Polichromia* Zbrodnia o wielu barwach* (Świat Książki, 2009), za którą otrzymała Nagrodę Wielkiego Kalibru w 2010, czym przełamała męską hegemonię wśród laureatów. Akcja inspirowana jest pracą magisterską autorki pod tytułem *Stary kapitałarz w Gnieźnie* i dotyczy symboliki polichromii w jednym z kościołów wielkopolskich.

Natomiast Grzegorz Skorupski urodził się i mieszka w Gostyniu. Ukończył studia na Wydziale Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pisał artykuły historyczne w „Życiu Gostynia”, współtworzył lokalny portal, organizował grę miejską. Jest jednym

fot. KBP Krotoszyn

otrzymał wyróżnienie w konkursie Prezydenta RP „Filary Demokracji Lokalnej” w 2013.

Podczas spotkania autorzy rozmawiali o swojej twórczości, sposobach przygotowywania się do pisania, relacjach z czytelnikami i pomysłach na przyszłość. Jako że piszą w większości powieści kryminalne z wątkiem historycznym, ważne jest dla nich rzetelne wyszukiwanie informacji. Na zakończenie można było zakupić książki z autografem i porozmawiać z pisarzami.

Wydarzeniu towarzyszył pokaz kosmetyków firmy Mary Kay z Ostrowa Wielkopolskiego. Dziękujemy pani Klaudii Smudze za interesujący wykład i upominki dla uczestników.

Działanie zrealizowano w ramach konkursu na inicjatywy społeczeństwa lokalnego w ramach projektu „Z biblioteką wszędzie BLISKO”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025.

Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie

z inicjatorów Festiwalu Kryminału Retro „Kryminalny Magiel” oraz autorem serii kryminałów retro z prokuratorem Adamem Karskim. *Mistrz marionetek* z 2022 jest jego pierwszą powieścią osadzoną w czasach współczesnych. Debiutancka powieść Skorupskiego, *Smak*

błękitu, otrzymała w 2018 wyróżnienie jury Kryminalnej Piły. Opowiadanie *Gra o Rewolucję* zdobyło trzecie miejsce w kategorii retro ogólnopolskiego konkursu literackiego „Stulecie Polskiego Kryminału”, a artykuł historyczny *Problemy z władzą samorządową w XIX wieku*

Ogrodnicze ABC w bibliotece w Bolewicach

We wrześniu w bolewickiej filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Miedzichowie Marcelina Haremza z „Ogrodniczej Alternatywy” opowiadała, dlaczego warto zbierać nasiona, jak przygotować się do tworzenia własnych odmian oraz jak dbać o zachowanie cech starych odmian. Uczestnicy dowiedzieli się również, co w świetle polskiego prawa wolno ogrodnikom-amatorom w kontekście zbierania i sprzedaży nasion. Na kolejnym

spotkaniu pani Marcelina poprowadziła warsztaty dotyczące kompostowego ABC. Efektem było powstanie kompostownika do kompostowania metodą na zimno. Ten model pozwala na łatwe wybieranie przekompostowanej materii z dna kompostownika, bez konieczności przetrzucia zawartości.

Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem, a uczestnicy podkreślali, że zdobyta

wiedza i praktyczne wskazówki na pewno przydadzą się w codziennej pielęgnacji ogrodów. Biblioteka dziękuje Marcelinie Haremzie za inspirujące zajęcia i dzielenie się swoim doświadczeniem.

Justyna Smoleń-Adamczak, Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie, Filia w Bolewicach

fot. Anna Plewa

Spotkanie autorskie z Justyną Bednarek

fot. GBP Baranów

We wrześniu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Baranowie odbyło się spotkanie z wyjątkowym gościem – Justyną Bednarek, autorką znanych

i lubianych książek dla dzieci, m.in. serii o *Niesamowitych przygodach dziesięciu skarpetek*. Uczestnikami wydarzenia byli uczniowie

Cieszymy się, że wspólnie mogliśmy świętować 70-lecie filii Biblioteki Publicznej Gminy i Miasta Zduny w Baszkowie. Spotkanie stało się doskonałą okazją do podsumowań, a także planowania przyszłych działań.

Joanna Lepczyńska, Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny

fot. BPGiM Zduny

Tam słońce, gdzie my – energia pogodnych kobiet

fot. Anna Szynrowska

Warsztaty tworzenia książki tunelowej

W połowie września w Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie odbyły się warsztaty tworzenia książki tunelowej. Spotkanie zainicjowała grupa nieformalna Poplątane, która wzięła udział w konkursie na inicjatywy społeczeństwa lokalnego w projekcie „Z biblioteką wszędzie BLISKO”.

Książka tunelowa to wyjątkowy rodzaj trójwymiarowej książki artystycznej, przypominającej mały teatrzyk. Składa się z papierowych ramek z ażurowymi ilustracjami, które wsuwa się w zagięcia kartonowej harmonijki. Dzięki perspektywie powstaje fascynujący efekt głębi.

Zajęcia poprowadziła Dorota Jarosz-Franczak. Tematyką były baśnie i legendy ziemi krotoszyńskiej. Wzbudziły one duże zainteresowanie, pozwoliły na rozwinięcie kreatywności oraz wpłynęły na integrację uczestników.

Głównym zadaniem wydarzenia była promocja literatury lokalnej i biblioteki jako trzeciego miejsca.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025

Beata Waleńska, Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie

„Kod emocji i ciała”

Kolejne spotkanie zainicjowane przez grupę nieformalną Poplątane z konkursu na inicjatywy społeczeństwa lokalnego w ramach projektu „Z biblioteką wszędzie BLISKO” pt. „Kod emocji i ciała” odbyło się w drugiej połowie września. Spotkanie poprowadziła Anna Piotrowska z firmy Dharma, certyfikowana terapeutka kodu emocji oraz kodu ciała, autorka książki *Rozmowa z duszą*.

Metoda terapii o nazwie kod emocji została opracowana w latach 90. XX wieku przez dr. Bradleya Nelsona. Kod ciała to rozwinięcie metody kodu emocji. Terapie te pozwalają

zidentyfikować, a następnie usunąć blokady w ciele oraz uwiezione negatywne emocje i energię, które tkwią w ciele z przeszłych doświadczeń. Uwiezione emocje mają być przyczyną nawet 90% problemów związanych z naszym zdrowiem fizycznym i psychicznym.

Na spotkaniu dowiedzieliśmy się, jak uwolnić się od traum, negatywnych schematów i ograniczeń, odkrywać wewnętrzną moc oraz żyć w zgodzie z sobą. Mieliśmy okazję uczestniczyć w pokazowej sesji terapeutycznej. Na zakończenie wysłuchaliśmy koncertu relaksacyjnego na gongi i misy tybetańskie.

Wydarzeniu towarzyszyły stoiska kosmetyczne lokalnych firm Farmasi i Opcja Natura oraz biżuteryjne Dla duszy i ciała.

Dziękujemy Joannie Dzierli, Iwonie Cepie, Anecie Koniarek i Agacie Sulidze za uświetnienie spotkania poradami i ofiarowanie upominków.

Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie

fot. KBP Krotoszyn

Warsztaty kulinarne w trzcinińskiej księżnicy – smaki wykwinnych potraw

W dniach 17, 18 i 19 września 2025 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinicy było wyjątkowo przepysznie, kolorowo i kreatywnie. A to wszystko za sprawą warsztatów kulinarnych, realizowanych w ramach projektu pt. „Aktywni, kreatywni i twórczo zintegrowani!” skierowanego do dorosłych mieszkańców gminy Trzcinica, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów 60+. W kreatywnych warsztatach kulinarnych wzięło udział łącznie 36 uczestników, którzy zostali podzieleni na 3 grupy po 12 osób. Zajęcia poprowadził mistrz kuchni Paweł Powroźnik, właściciel kępińskiej restauracji P jak Pysznie.

Pierwszym daniem warsztatowym była przystawka, składająca się z roladki z szynki dojrzewającej na krakersie. Uczestnicy krok po kroku rozkładali szynkę, plaster sera i gruszki, a do smaku dobierali rukolę i sos. Wszystkie składniki zwiłali i kładli na krakersie, tworząc w ten sposób efektowną i smaczną przekąskę. Na drugie danie zaplanowano faszerowany schab ze śliwką suszoną, kaszotto z grzybami oraz sałatkę z buraków. Uczestnicy kroili buraki, cebulę, dynię konserwową i gruszkę, a następnie doprawiali do smaku olejem, octem balsamicznym, natką pietruszki, rozmarynem,

fot. GBP Trzcinica

solą i pieprzem. Efektem ich działań była smakowita i szybko przyrządzona sałatka. W dalszej kolejności przygotowali kaszotto z następujących składników: kaszy, bulionu,

cebuli, parmezanu, masła i przypraw. Całość dopełnił smakowity sos ze świeżych grzybów leśnych (borowików, podgrzybków i maślaków). Na deser były przepyszne naleśniki zapiekane z pomarańczą. Zwieńczeniem spotkania była degustacja wyśmienitych potraw.

Podczas warsztatów kulinarnych, uczestnicy aktywnie uczestniczyli w gotowaniu i przygotowywaniu zdrowych posiłków. Ponadto spotkanie było również okazją do podzielenia się praktycznymi wskazówkami dotyczącymi wyboru i dobierania składników, korzystania z odpowiednich technik kulinarnych oraz tworzenia zbilansowanych i smacznych dań – powiedziała Renata Gość, koordynator projektu i dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy. Drugim koordynatorem w projekcie jest starszy bibliotekarz Maria Tomalik.

Projekt Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy pt. „Aktywni, kreatywni i twórczo zintegrowani!” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus Priorytet 09: Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (EFS+) Działanie 09.06: Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych

fot. GBP Trzcinica

wykluczeniem społecznym, budowanie lokalnego potencjału społeczeństwa obywatelskiego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021–2027; Przedsięwzięcie: Aktywna i zintegrowana społeczność lokalna. Wartość projektu Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy wynosi 118 949,75 zł,

z tego dofinansowanie w kwocie: 113 000,95 zł, w tym: dofinansowanie ze środków europejskich w kwocie: 95 159,80 zł oraz dofinansowanie ze środków dotacji celowej w kwocie: 17 814,15 zł.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy

Klub Pucio w oddziale dla dzieci pobiedziskiej Biblioteki

fot. Małgorzata Halber

Od 2008 roku w naszej bibliotece działa Klub Pucio – miejsce, w którym dzieci i rodzice spotykają się raz w miesiącu, by wspólnie odkrywać świat, uczyć się przez zabawę i budować relacje oparte na ciekawości i zaufaniu.

Każde spotkanie to wyjątkowa okazja do poznania inspirujących gości – przedstawicieli różnych zawodów i pasjonatów. Dzięki ich obecności, dzieci mają szansę obserwować, jak funkcjonuje świat dorosłych, poznać różnorodne role społeczne i zawodowe, uczyć się zadawać pytania i wyciągać wnioski.

Podczas zajęć w Klubie, dzieci poznają zakamarki biblioteki i uczą się korzystania z księgozbioru. Spotkania odbywają się nie tylko w pod dachem – często wychodzimy w plener,

by wspólnie odkrywać przyrodę, tworzyć, bawić się i wzmacniać relacje.

Wyjątkowe zajęcia odbyły się w parku miejskim nad jeziorem w Pobiedziskach, podczas których dzieci z rodzicami stworzyły obrazową książkę pt. „Mój kawałek świata”. Książka opowiada o naszym mieście, Pobiedziskach, za 100 lat, za 2000 lat, o jego miejscu w kosmosie, historii powstania, o legendach i wreszcie o czasach współczesnych i przyrodzie. Powstałe w ten sposób leporello (książka w formie

ułożonej w harmonijkę wstęgi papieru) było świadectwem rodzinnego zaangażowania. Gotowe leporello zostało zaprezentowane na wystawie w Bibliostacji.

Dzięki systematycznym spotkaniom, Klub Pucio stał się ważnym elementem lokalnej kultury – miejscem, gdzie dzieci czują się bezpiecznie, a rodzice aktywnie uczestniczą w edukacji i rozwoju swoich pociech. To przestrzeń, w której książki, rozmowy i wspólne działania budują fundamenty świadomego uczestnictwa w kulturze.

Barbara Nowak-Słomiany, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska im. Łukasza Opalińskiego

W średniowiecznym grodzie

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Ślesin została beneficjentem programu Kulturalny Orlen i otrzymała darowiznę w wysokości 88 240,00 zł na realizację projektu „Zamiast tupać ze złości, odkryj z nami świat przeszłości”. Od września obecnego do czerwca przyszłego roku dzieci z klas III szkół podstawowych w Ślesinie, Licheniu Starym, Szszyńskich Holendrach i Wąsoszach wezmą udział w wielu wydarzeniach. Projekt obejmuje 51 działań mających na celu upowszechnianie kultury, aktywizację kulturalną, rozbudzenie zainteresowania historią oraz eliminację barier w dostępie do kultury dzieciom mieszkającym na terenie gminy Ślesin. Składają się na niego spotkania autorskie z Barbarą Stanecką i Pawłem Wakulą, spektakl *W labiryncie niewypowiedzianych emocji – sekretny klucz do zrozumienia*, wyjazdy do Muzeum Okręgowego w Koninie na warsztaty „Nie święci garnki lepią”, cykl warsztatów artystycznych, konstrukcyjnych i kreatywnych w bibliotece oraz piknik średniowieczny na zakończenie projektu. Wszystkie działania dotyczą przełomowego wydarzenia w historii Polski, jakim była koronacja Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski, a także przybliżają tło kulturowe i życie codzienne w epoce wczesnego średniowiecza. Otrzymana darowizna pozwoliła na stworzenie strefy wyciszenia, która zapewniła dzieciom

fol. BPMiG Ślesin

o specjalnych potrzebach pełne uczestnictwo w proponowanych zajęciach oraz wzbogaciła Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Ślesin o tablicę naukowo-kreatywną, a także drewniane klocki konstrukcyjne Walachia, które w niebywały sposób uzupełniły zajęcia dotyczące funkcjonowania i budowy średniowiecznych grodów. Dzięki nim uczniowie klas trzecich mogli wcielić się w budowniczych z dawnych

czasów i spróbować samodzielnie wykonać niepowtarzalny z drewnianych bali.

Projekt finansowany w ramach Kulturalnego Orleń, który jest organizowany przez Orlen S.A. i Fundację ORLEN im. Ignacego Łukasiewicza.

Anna Warecka, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Ślesin

Nowa Gminna Biblioteka Publiczna w Pępowie

W tym roku został oddany do użytku wielofunkcyjny budynek Gminnej Biblioteki Publicznej i lokali towarzyszących w ramach projektu „Rewitalizacja centrum Pępowa wraz z budową biblioteki publicznej, infrastrukturą towarzyszącą oraz odrestaurowaniem budynku „Szpitalik”. W uroczystości otwarcia udział wzięli m.in. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Wiesław Szczępański, radny Sejmiku Samorządowego Województwa Wielkopolskiego Marian Poślednik, a także przedstawiciele ościennych bibliotek: Przemysław Pawlak – dyrektor Biblioteki

Powiatowej w Gostyniu, Adrianna Kaczmarek – dyrektor Biblioteki Powiatowej w Rawiczu oraz przedstawiciele Biblioteki Wojewódzkiej – Anna Płonka i Anna Sabiło.

Koń – symbol tradycji i tożsamości

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej pozyskał dla nowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Pępowie dofinansowanie w wysokości 40 000 zł w programie „Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2025”, zarządzanym przez Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku. Dzięki temu w holu nowopowstałego budynku biblioteki stanęła rzeźba głowy konia.

Autorem dzieła jest Tomasz Frąckowiak, prowadzący Pracownię Artystyczną Czarcie żebro. W ramach projektu w okresie wiosennym przeprowadzono cykl warsztatów i spotkań z artystą. Uczestniczyli w nich m.in. przedszkolaki z pępowskiego przedszkola oraz osoby

fol. GBP Pępowo

z niepełnosprawnościami i emeryci z powiatu gostyńskiego. Pod koniec kwietnia w siedzibie biblioteki odbyła się uroczysta inauguracja kulturalna połączona z wykładem prof. dr hab. Joanny Imielskiej pt. *NATURA-KULTURA* oraz spotkaniem z autorem rzeźby i prezentacją jego wybranych dzieł.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pępowie

Nowy Punkt Biblioteczny w kaliskim „Okrągłaku”!

fol. MBP Kalisz

Sieć placówek Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu stale się rozrasta. Do 11 bibliotek rozsianych po całym mieście dołączył właśnie punkt zlokalizowany w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny. Jego otwarcie odbyło się pod koniec września, a dokonała go dyrektor kaliskiej księżnicy Anna Kubiak wraz z dyrektorem szpitala Wojciechem Michalikiem. – Zostałem wychowany w kulturze książki. W naszym rodzinnym domu były one wszędzie, a dokończenie rozpoczętej lektury było potrzebą nadrzędną, ważniejszą nawet niż sen – zaznaczył Wojciech

Michalik, podkreślając istotną rolę książki i czytelnictwa również w procesie rekonwalescencji.

Nowy Punkt Biblioteczny będzie służył przede wszystkim pacjentom i pracownikom szpitala, ale nie tylko. Korzystać z niego mogą wszystkie osoby posiadające kartę czytelnika, na takich samych zasadach jak w pozostałych placówkach MBP. Placówka dysponuje także księgozbiorem złożonym z egzemplarzy uwolnionych, z których można skorzystać bez konieczności zapisywania się do biblioteki i zwrotu książek. – Badania naukowe wskazują, że czytanie ma bardzo pozytywny wpływ

na zdrowie. Utworzenie punktu bibliotecznego w szpitalu jest inicjatywą istotną dla obu instytucji i będzie procentować w przyszłości. Szczególne podziękowania kieruję do dyrekcji szpitala, kierownik Działu Logistyki Jolanty Lipke oraz do pracowników biblioteki z działów opracowania zbiorów i administracyjnego, a także wszystkich, którzy przygotowali punkt do otwarcia – powiedziała Anna Kubiak.

Punkt Biblioteczny powstał na mocy porozumienia między biblioteką a szpitalem. Wcześniej działała tam szpitalna biblioteka, jednak jej księgozbiór wymagał gruntownej selekcji i uzupełnienia o aktualne tytuły, pochodzące głównie z darów od czytelników, oraz wprowadzenia do katalogu MBP. Dzięki temu książki można wyszukiwać w elektronicznym katalogu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu, dostępnym na stronie internetowej.

Obecnie punkt podlega Filii nr 12, która od lat działa w szpitalu przy ul. Toruńskiej, a zarządzać nim będzie kierowniczka tej placówki, Aleksandra Kilańska-Figiel. Nowy Punkt Biblioteczny zlokalizowany jest w budynku szpitala przy ul. Poznańskiej 79 na III piętrze, sekcja A–B (pomiędzy stołówką a kaplicą). Na tym samym piętrze można także obejrzeć przygotowaną przez bibliotekę wystawę historyczną poświęconą sylwetkom kaliskich lekarzy.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Kolejny starodruk w zbiorach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kaliszu

fol. Grzegorz Tomżyński

Zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu wzbogaciły się o kolejny starodruk zaliczany do kategorii calisianów, czyli

wyjątkowej grupy piśmiennictwa dawnego, które bezpośrednio odnosi się do tego miasta – czy to przez miejsce wydania, tematykę, czy prezentowaną postać. – Tym razem udało nam się zakupić rzecz dość rzadką, mianowicie spisana przez Floriana Bujdeckiego historię życia Macieja Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego i prymasa Polski, a także biskupa poznańskiego, kujawskiego, chełmskiego. Maciej Łubieński herbu Pomian urodził się w Łubnej, ale nauki pobierał m.in. w kolegium jezuitów w Kaliszu. Zakupiony druk ukazał się w 1752 roku (w setną rocznicę śmierci głównego bohatera księgi) i – jak można się domyślać – wyszedł spod kaliskiej prasy Towarzystwa Jezusowego. Zachował się w bardzo dobrym stanie. Oprawa księgi wykonana została ze skóry, a na grzbiecie widnieje szyldzik – mówi

Justyna Ratajczyk, kierowniczka Działu Informacji Naukowej i Zbiorów Specjalnych Asnykowskiej Biblioteki.

Poza informacjami o życiu prymasa Łubieńskiego i jego dokonaniach znajdziemy tu również pakiet wiadomości o bożogrobcach, do którego to zakonu Łubieński później przynależał. Ponadto w księdze podano informacje o innych znaczących członkach jego rodu.

Starodruk został ozdobiony m.in. ryciną prezentującą popiersie naszego bohatera, wokół którego umieszczone są elementy graficzne ukazujące w sposób alegoryczny jego czyny, miniatury kościołów, które ten duchowny założył lub wspierał, a także ujęte w ramki wypowiedzi Łubieńskiego.

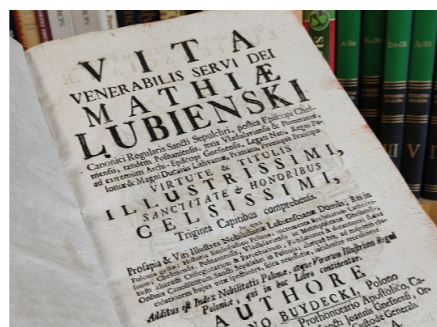
Gromadzenie calisianów jest jedną z ważnych misji od lat realizowanych przez bibliotekę.

– Dzięki temu, że nasze zbiory obejmują starodruki, fotografie, pocztówki, dokumenty życia społecznego, rękopisy, możemy zachować nasze lokalne dziedzictwo kulturowe, jak również tworzyć ważną bazę naukową dla osób zajmujących się badaniem historii Kalisza czy losów mieszkańców miasta i okolic – dodaje Justyna Ratajczyk.

W tym roku do zbiorów specjalnych zakupiono m.in. oryginalną fotografię portretową

Adama Asnyka wykonaną w krakowskim atelier Józefa Sebalda najprawdopodobniej w połowie lat 90. XIX wieku. – Na tym nie kończymy. Mogę uchylić rąbką tajemnicy, że właśnie wygraliśmy kolejną aukcję antykwaryczną. O szczegółach na pewno wkrótce poinformujemy – podsumowuje Justyna Ratajczyk.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

fol. Grzegorz Tomżyński

24 wersy o zdrowiu

We wrześniu w Nowotomyskim Klubie Seniora odbyła się lokalna odsłona ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie w ramach cyklu organizowanego przez nowotomyską bibliotekę: „Seniorzy w natarciu”. Tegoroczna edycja poświęcona była twórczości Jana Kochanowskiego – jednego z najwybitniejszych poetów polskiego

renesansu. Spotkanie z fraszką *Na zdrowie* wraz z ciekawymi zadaniami rozwijającymi kompetencje językowe poprowadziły bibliotekarki: Agata Kaczmarek i Małgorzata Kaczmarek.

Wydarzenie przebiegło w kameralnej atmosferze i było okazją do wspólnego obcowania z literaturą polską. Jednocześnie stanowiło

zaproszenie do ponownego sięgnięcia po twórczość poety z Czarnolasu, w szczególności po utwory mniej znane niż fraszka *Na zdrowie*. Dlatego dodatkową atrakcją była interpretacja mniej popularnej fraszki *Do dziewczki*, stanowiącej przykład swobodnego i żartobliwego oblicza twórczości Kochanowskiego.

Na zakończenie spotkania bibliotekarki zaprosiły seniorów do odwiedzania biblioteki i Bibli(o)grodu, parafrazując fraszkę *Na lipę*: „Czytelniku, przyjdź do Biblioteki, a odpocznij sobie! Dojdzie cię tu dobroć, przyrzekam ja Tobie!”.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomysku

fol. MiBPB Nowy Tomyśl

Turyści Seniorzy w akcji

Seniorzy z Klubów Seniora z Goślinowa, Modliszewka, Piekar oraz Zdziechowcy wzięli udział w wyjątkowym sierpniowym wyjeździe

miasto nad Jeziorem Gopło. Uczestnicy odbyli spacer wokół słynnej Mysiej Wieży, poznając legendy i ciekawostki związane z tym miejscem, a następnie wybrali się w rejs statkiem po jeziorze, podziwiając niesamowite widoki i przyrodę Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia. Nie zabrakło też obcowania ze sztuką – zwiedzania kolegiaty św. Piotra i Pawła, perły romańskiej architektury. Po intensywnym programie przyszedł czas na odpoczynek w Inowrocławiu – spacer po Parku Solankowym i chwila wytchnienia wśród zieleni.

Rozochoceni wozami seniorzy ruszyli we wrześniu na północ Polski w kierunku morza. Plan wycieczki obejmował Kartuzy, Szymbark, Krynicę Morską i Gdańsk. Pierwszy dzień rozpoczęli od odwiedzin Muzeum Kaszubskiego w Kartuzach – miejsca pełnego tradycji i eksponatów przywołujących wspomnienia, następnie

zwiedzili kartuską kolegiatę. Kolejnym przystankiem był Szymbark, gdzie seniorzy udali się pod słynny dom do góry nogami, a także odwiedzili rekonstrukcję sowieckich łagrów, dom zesłańców syberyjskich, wagony, w których wywożono Polaków na Syberię, oraz pomnik niedźwiedzia Wojtka – bohatera Armii Andersa. Kolejne dni uczestnicy przeznaczili na wypoczynek nad Bałtykiem. W Krynicy Morskiej seniorzy rozkoszowali się słońcem, plażą i wspólnym grillowaniem. Wyjątkową atrakcją okazał się rejs statkiem po Zalewie Wiślanym.

Ostatnim punktem podróży był Gdańsk i spacer ulicami Głównego Miasta oraz odkrywanie jego zabytków.

Alina Wilczkowska, Gminna Biblioteka Publiczna w Zdziechowie i Filia w Jankowie Dolnym

fol. GBP Zdziechowa

integracyjnym zorganizowanym przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Zdziechowie. Program był wypełniony atrakcjami. Pierwszym punktem wyprawy była Kruszwica – malownicze

Wiadomości z Szamotuł

bibliotEKologia

W Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Szamotułach powstała pracownia ekologiczna! Oficjalne otwarcie odbyło się w połowie września. Wstępę przecięli burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły Piotr Michalak, dyrektor Biblioteki Piotr Nowak oraz Anastazja – uczennica III klasy ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Szamotułach.

Pracownia Ekologiczna to nowoczesna sala przeznaczona m.in. do przeprowadzania zajęć i warsztatów z zakresu edukacji ekologicznej, przyrodniczej czy klimatycznej. Planowane są lekcje biblioteczne, warsztaty i zajęcia dla wszystkich grup wiekowych: od przedszkolaków po seniorów. W nowej bibliotecznej pracowni znalazły się pomoce dydaktyczne, m.in. mikroskop, zestaw do badania gleby, roboty edukacyjne podążające za światłem słonecznym, multimedialny ekran. Stanął tam też regał pełen roślin, które w ramach plantcrossingu można nieodpłatnie zabrać do domu. Można także przynieść rośliny i podzielić się nimi z innymi. W dniu otwarcia można było zwiedzić

Pracownię Ekologiczną oraz zapoznać się z jej wyposażeniem, a także zapisać się do Klubu Młodego Ekologa. W Auli Biblioteki wystąpił Teatr Nomada ze spektaklem „Tama”, poruszającym temat relacji człowieka z przyrodą. Zachwycała scenografia z odpadów, a treść skłaniała do refleksji w Dzień Dzikiej Fauny, Flory i Naturalnych Siedlisk, który obchodzimy właśnie w połowie września.

Na realizację tego przedsięwzięcia biblioteka otrzymała dotację w kwocie 32 390 zł (całkowity koszt przedsięwzięcia to 40 488 zł) z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na przygotowanie pomieszczenia oraz zakup pomocy dydaktycznych, wyposażenia i sprzętu. Wydarzenie odbyło się we współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Szamotułach oraz Interzero Polska.

Wichry Sztuki powiały w Szamotułach

Nietrudno domyślić się, że Plener Artystyczny im. Marii Wicherkiewicz wziął nazwę od nazwiska tej niezwyklej postaci. W tym roku obchodzimy 150-lecie urodzin literatki, historyczki i malarki urodzonej w Szamotułach, stąd pomysł na wydarzenie promujące sztukę oraz zachowujące wspomnienie Marii Wicherkiewicz o naszym mieście. Oficjalnie Wichry Sztuki rozpoczęły się w połowie sierpnia, chociaż przez trzy wcześniejsze dni odbywał się mini plener artystyczny dla dzieci.

Dyrektor Piotr Nowak przybliżył uczestnikom postać Marii Wicherkiewicz oraz obraz Szamotuł, jaki malarka zachowała w pamięci. Następnie kuratorzy pleneru, Ewa J. Partyka oraz Szymon Ćwikliński, omówili technikę rysunku, którą miały być uwieczniane widoki szamotulskiego Rynku. Uczestnicy ruszyli też na wspólny spacer, aby wybrać miejsce, w którym rysowali następnego dnia. Pogoda dopisała, a rynek w sobotnie przedpołudnie zamienił

się w plener artystyczny. Przechodnie mogli podziwiać artystów przy pracy oraz ich dzieła. Ostatecznie powstało 18 rysunków stworzonych przez 16 uczestników pleneru, którzy poświęcili cały dzień na tworzenie. Po wspólnym obiedzie artyści kończyli rysunki w zaciszu biblioteki lub jeszcze w przestrzeni rynku oraz razem przygotowywali wernisaż.

Wszystkie prace powstałe w trakcie I Pleneru Artystycznego im. Marii Wicherkiewicz – Wichry Sztuki przedstawiały szamotulski rynek, a niektórzy rysownicy wpleli w kompozycję postać patronki pleneru. Można je było podziwiać w auli Biblioteki, gdzie odbył się wernisaż otwierający wystawę poplenerową. Wystawę otworzył dyrektor Piotr Nowak, a wraz z burmistrzem Piotrem Michalakiem podziękowali uczestnikom pleneru oraz kuratorom. Swoją obecnością zaszczylił nas także profesor Tomasz Wicherkiewicz, wnuk Marii, zapowiadając listopadową konferencję historyczną dotyczącą obchodów 150. urodzin babci.

Natalia Janecka, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Szamotuły

fol. BPMiG Szamotuły

Wiadomości z Trzciny

Wyjazd integracyjny

We wrześniu odbył się wyjazd integracyjny do Wrocławia dla dorosłych i seniorów 60+ z terenu gminy Trzcina – uczestników projektu Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzciny pt. „Aktywni, kreatywni i twórczo zintegrowani!”. Organizatorem wydarzenia była trzcinińska księżnica oraz Biuro Podróży Perla Travel.

Pierwszym punktem programu było zwiedzanie Ogrodu Japońskiego we Wrocławiu z przewodnikiem. To nietypowe miejsce łączy cechy kilku typów ogrodów japońskich: publicznego, wodnego, herbacianego i kamienistej plaży. Ogród słynie z bogatej roślinności, w tym 200 gatunków drzew i krzewów, a także 30 gatunków roślin z Dalekiego Wschodu i Japonii. Uczestnicy projektu mieli okazję podziwiać podczas spaceru po urokliwych alejkach piękną roślinność i detale architektoniczne charakterystyczne dla Japonii, takie jak: bramy, mosty, pawilon herbaciany oraz kamienne latarnie.

Kolejnym punktem programu było zwiedzanie Pałacu Królewskiego: Muzeum Historycznego i Muzeum Sztuki Medalierskiej, w którym uczestnicy mogli obejrzeć wystawę 1000 lat Wrocławia. Zwiedzający byli oczarowani bogatą aranżacją wnętrz, komnatami królewskimi oraz oprawą muzyczną, które dodatkowo wzbogaciły prezentowaną ekspozycję.

Po intensywnym i niezwykle ciekawym odkrywaniu tajemnic sztuki i kultury stolicy Dolnego Śląska uczestnicy udali się do Wrocławskiego Teatru Komedia na sztukę teatralną pt. *Mayday Bigamistka* – znakomitą komedię pomyłek autorstwa Raya Cooneya w adaptacji Michaela Barfoota. Uczestnicy projektu spędzili ponad dwie godziny na rewelacyjnym, świetnym spektaklu pełnym humoru i dobrej zabawy.

Wyjazd do Wrocławia był jednym z działań w ramach projektu Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzciny pt. „Aktywni, kreatywni i twórczo zintegrowani!” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

– Głównym celem projektu jest aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców (osób dorosłych, zwłaszcza seniorów 60+) z obszaru gminy Trzcina, poprawa jakości ich

fort. GBP Trzcina

życia i zmniejszenie poczucia osamotnienia poprzez umożliwienie im wspólnego spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, twórczy i kreatywny – mówi Renata Gość, koordynator projektu i dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzciny. Drugim koordynatorem w projekcie jest starszy bibliotekarz Maria Tomalik.

Matematyczna gra terenowa dla dzieci

We wrześniu dzieci z terenu gminy Trzcina wzięły udział w wyjątkowej matematycznej grze terenowej zorganizowanej przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Trzciny. Wydarzenie miało na celu integrację oraz wspólne odkrywanie matematyki poprzez ruch, sztukę, kreatywne myślenie oraz zabawę na świeżym powietrzu.

Uczestnicy zostali podzieleni na drużyny, a każda z nich otrzymała kartę punktacyjną oraz trasę z zaznaczonymi stacjami. Zadaniem każdej grupy biorącej udział w tym przedsięwzięciu było udanie się do wskazanego na trasie punktu, a następnie rozwiązanie zagadek matematycznych i uzyskanie odpowiedniej liczby punktów. Dzieci podczas gry musiały wykazać się wiedzą z zakresu geometrii, znajomością figur geometrycznych, równań oraz posługiwanie się jednostkami czasu. Ponadto układały puzzle matematyczne, rysowały domki kredą chodnikową, rozwiązywały zagadki logiczne, a nawet kolorowały planszę z wykorzystaniem zakodowanej instrukcji, odkrywając w ten sposób hasło mBank – czyli nazwę Fundacji, która dofinansowała projekt. Wspólna praca w grupach sprzyjała współpracy, zdobywaniu wiedzy oraz rozwijaniu kreatywności. Wszyscy uczestnicy stanęli na wysokości zadania i dotarli do mety.

Na zakończenie drużyny spotkały się w trzcinińskiej księżnicy, gdzie odbyło się podsumowanie gry i uroczyste wręczenie nagród.

W czasie oczekiwania na rozstrzygnięcie gry i wyłonienie laureatów dzieci grały w gry edukacyjne. Pierwsze miejsce przypadło drużynie w składzie: Amelia Duś, Maria Duś, Borys Maksim i Zuzanna Muszalska, którzy prawidłowo wykonali wszystkie zadania w najkrótszym czasie. Laureaci oraz pozostali uczestnicy gry terenowej otrzymali nagrody rzeczowe, które wręczyli im wójt gminy Trzcina Grzegorz Hadzik oraz dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzciny Renata Gość. Dyrektor księżnicy podziękowała również wójtowi gminy Grzegorzowi Hadzikowi za honorowy patronat nad projektem oraz członkiniom Stowarzyszenia Wsi Trzcina „Przyszłość” – Danucie Ilskiej, Katarzynie Prochowskiej i Marzenie Pregiel za pomoc w przeprowadzeniu wydarzenia.

Matematyczna gra terenowa została przygotowana i przeprowadzona przez dyrektor trzcinińskiej księżnicy Renatę Gość i starszego bibliotekarza Marię Tomalik (opracowanie scenariusza) przy współpracy Stowarzyszenia Wsi Trzcina „Przyszłość”. Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Twórcza matematyka – kreatywne sposoby na naukę przez zabawę” i sfinansowane ze środków darowizny otrzymanej od Fundacji mBank w ramach II edycji programu grantowego „mSilnia” w kategorii projektów matematycznych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzciny

Rajd rowerowy do Góry

fort. BPG Nowe Miasto

W ostatnią sobotę sierpnia miłośnicy dwóch kółek wybrali się na rajd rowerowy, którego celem była miejscowość Góra, której historia sięga średniowiecza. Wycieczka odbyła się w ramach projektu „Czas Chrobrego: kultura, nauka i pasja w dialogu z historią”. Jego celem jest utrwalenie wiedzy o koronacji Bolesława Chrobrego, która miała wpływ na kształtowanie

się polskiej tożsamości, oraz celebrowanie historii w trosce o dziedzictwo kulturowe mieszkańców lokalnej społeczności. Na miejscu czekał na uczestników prezes Stowarzyszenia Miłośników Historii Góry, Łukasz Maćkowiak – ogromny pasjonat tej miejscowości. Z wielką pasją i dużą dawką wiedzy oprowadził on po parku, który skrywa wiele nieodkrytych zagadek.

Uczestnicy usłyszeli m.in. historię o modrzewiowym domu „Blockhouse”, który niegdyś służył jako mieszkanie dla oficerów. Następnie przeszli do charakterystycznych zabudowań folwarcznych wyróżniających się czerwoną cegłą. Ówczesni właściciele dóbr, rodzina Fischer von Mollard, nowoczesnie zarządzali majątkiem – dzięki nim powstały między innymi cegielnia, gorzelnia i browar.

Cały obiekt jest podzielony na kilka części, w jednej z nich znajduje się wozownia

i ujeżdżalnia, które niegdyś z pewnością były imponującymi budynkami. Będąc w Górze, nie można pominąć pałacu – pochodzi on z drugiej połowy XIX wieku. Przy wspólnej kawie uczestnicy mieli też okazję obejrzeć dawne fotografie, przedstawiające między innymi lokalną tradycję „Niedźwiedzie”.

Przemierzyli ponad 30 kilometrów – czasem w lekkim deszczu, ale mimo wszystko był to udany wyjazd! Dziękujemy wszystkim za obecność, a Stowarzyszeniu Miłośników Historii Góry i Sołectwu Góra za gościnę!

Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu Patriotyzm Jutra. Wielkie Rocznice. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Biblioteka Publiczna Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Wiadomości z Miedzichowa

Grzybobranie w gminie

We wrześniu odbyło się grzybobranie w lasach Łęcza, zorganizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Miedzichowie, wójtę gminy Miedzichowo i sołtysa sołectwa Łęcza-Toczeń. Oprócz seniorów z Miedzichowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku i mieszkańców gminy, organizatorzy gościli również seniorów z Koła Seniora przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Wszystkich uczestników przywitał wójt gminy Miedzichowo Stanisław Piechoła oraz dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Miedzichowie Anna Plewa.

Choć grzybów w tym roku nie było zbyt wiele, nie zepsuło to dobrej atmosfery. Spotkanie stało się okazją do wspólnego spędzenia czasu, dobrej zabawy, integracji i wymiany doświadczeń.

Przedstawiciele Nadleśnictwa Trzciel przypomnieli zebranych o zasadach bezpiecznego zachowania w lesie, a także o tym, jak reagować

w razie zgubienia się w lesie i utraty orientacji w terenie. Po powrocie z lasu uczestnicy zasiedli do wspólnego biesiadowania. Spotkanie uświetnił akompaniament akordeonu w wykonaniu Dawida Krupy. Seniorzy chętnie dzielili się wspomnieniami z młodości oraz refleksjami na temat zmian zachodzących w lokalnym krajobrazie i społeczności w ostatnich latach.

Całość przebiegła w serdecznej, niemal rodzinnej atmosferze. Organizatorzy podkreślają, że tego typu spotkania mają ogromne znaczenie dla integracji i pielęgnowania lokalnych tradycji, a grzybobranie w Łęczie z pewnością znajdzie kontynuację w kolejnych latach.

Anna Plewa, Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie

Akademia Absolwentów Programu Rozwoju Bibliotek

Akademia Absolwentów Programu Bibliotek to pierwszy program rozwojowy zaprojektowany specjalnie dla kadr bibliotek publicznych, oparty na diagnozie potencjału (Test Gallupa®) i dający możliwość rozwoju osobistego w relacji 1:1 z coachem oraz rozwoju kompetencji specjalistycznych – nowych, potrzebnych już i w przyszłości. Tym razem nie rekrutowano bibliotek, ale osoby pracujące w bibliotekach. Wartość oferty

fort. Akademia PRB

Akademii dla każdej uczestniczki/uczestnika to blisko 12 tysięcy złotych. Dodatkowym atutem Akademii jest zaplanowanie i realizacja zadania wdrożeniowego, tj. działania skierowanego dla zespołu bibliotecznego, użytkowników biblioteki lub społeczności lokalnej. We wrześniu odbył się pierwszy zjazd stacjonarny uczestników Akademii z całej Polski w Warszawie. To jeden z trzech zjazdów zaplanowanych w ramach programu PRB. Jesteśmy przekonani, że doświadczenie zdobyte w ramach Akademii okaże się dla miedzichowskiej biblioteki bezcenne! Akademia jest częścią Programu Rozwoju Bibliotek, będącego przedsięwzięciem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie

Biblioteka i wspólnota pamięci

Biblioteka w Pobiedziskach od wielu lat konsekwentnie włącza się w upamiętnianie ważnych rocznic lokalnych i krajowych. Poprzez publikacje, spotkania i wystawy buduje świadomość wspólnoty, a wychodząc w przestrzeń miasta – jak w 2020 roku podczas ekspozycji poświęconej pobiedziskim ofiarom mordu katyńskiego – nadaje pamięci wymiar żywego doświadczenia. Każde takie działanie jest okazją, by mieszkańcy mogli nie tylko wspominać przeszłość, ale i odkrywać ją na nowo. Organizowane są także cykliczne spotkania poświęcone lokalnemu dziedzictwu pod hasłem: Region w Bibliotece.

Tegoroczna inicjatywa biblioteki – uroczystości z okazji 45. rocznicy powołania Komitetu Strajkowego w Hucie Szkła „Hutnik” – zgromadziła na rynku mieszkańców, młodzież i świadków historii. Wydarzenie odbyło się pod

honorowym patronatem burmistrza Ireneusza Antkowiaka i firmy PRESA sp. z o.o., spadkobiercy tradycji huty. Symboliczne złożenie biało-czerwonej wianki pod tablicą wystawy *Polskie drogi do Solidarności* przypominało o cenie, jaką za wolność zapłacili robotnicy, stoczniowcy i działacze opozycji.

Szczególnym momentem był panel wspomnieniowy. Ewaryst Waligórski – pochodzący z Pobiedzisk działacz opozycji demokratycznej i minister w rządzie Tadeusza Mazowieckiego – mówił o odwadze tamtych czasów. Towarzyszyli mu Krzysztof Krygier, zaangażowany w działalność „Solidarności”, oraz Arkadiusz Małyszka – redaktor „Zeszytów Solidarności Wielkopolskiej”. Ich świadectwa spotkały się z ogromnym zainteresowaniem młodzieży, dla której uroczystość była szczególnie adresowana.

Duże wrażenie wywarła prezentacja Małgorzaty Halber *Wizualne symbole Solidarności*, przypominająca, jak znak stworzony przez Jerzego Janiszewskiego stał się ikoną wolności. Występ bardki Małgorzaty Bratek przywołał z kolei atmosferę sprzeciwu i nadziei towarzyszącą latom osiemdziesiątym.

Uroczystości towarzyszyły dwie wystawy – plenerowa na rynku i stacjonarna w Biblioteczce.

Ich przygotowanie było możliwe dzięki cennym pamiątkom przekazanym bibliotece. Szczególne znaczenie miały dary śp. Stanisława Krygiera – działacza „Solidarności” w Hucie Szkła, który ofiarował sztandar zakładowy wraz z całym zbiorem dokumentów i artefaktów. Nieocenione były także przekazane przez Marka Bigosińskiego, przewodniczącego Komitetu Obywatelskiego w 1989 roku, materiały dokumentujące pierwsze wybory wolnej Polski. To dzięki takim darom pamięć o „Solidarności” Ziemi Pobiedzkiej mogła zostać przedstawiona w tak bogatej formie.

Małgorzata Halber, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska im. Łukasza Opalińskiego

fol. Tomasz Chmielewski

Zakazane czarowanie

Tydzień Zakazanych Książek to hasło, które rokrocznie wzbudza ogromne zdziwienie wśród osób odwiedzających bibliotekę. Zakazane książki? Ale jak to? O ile dorosłym możemy opowiedzieć, co to takiego, i wręczyć odpowiednią lekturę, o tyle dzieciom świat zakazanych książek należy po prostu pokazać.

W tym roku uczyniliśmy to nie – jak w poprzednich latach – w formie wystawy, ale przy pomocy naszej bibliotecznej pacynki

o imieniu Franio. Franio Czarodziej wspólnie z panią dyrektorką za pomocą magicznych sztuczek i „zaczarowanych” książek opowiadali najmłodszym o wybranych baśniach z tysiąca i jednej nocy, baśniach braci Grimm, Harrym Potterze.

Baśń o Śpiącej Królownie czytała dzieciom pani Wioleta, która zajęła się również tworzeniem magicznych różdżek, służących jako rekwizyty w tańcu Dobrego Czarodzieja.

W czternastej już edycji Tygodnia Zakazanych Książek w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Wągrowcu wzięło udział blisko 400 osób, a radość i zachwyt na twarzach maluchów były największą nagrodą dla bibliotekarek za przygotowanie imprezy.

Małgorzata Bejm, Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wągrowcu

fol. PBP Wągrowiec

Literatura young adult zawróciła w głowach

Gdy świat cyfrowy zderza się z analogowym, a media społecznościowe dominują i stanowią konkurencję dla tradycyjnej książki, musi dziać się coś wyjątkowego. Tak też było pod koniec września w Grodzkiej Bibliotece Publicznej, gdzie II Festiwal Literatury Young Adult udowodnił, że młodzież nie przesiaduje tylko przed ekranami. Plecaki pełne książek i rekordziści, którzy przemierzali setki kilometrów (nawet z odległych o 500 km Siemiatycz!), aby spotkać Martynę Keller, Weronikę Schmidt i Monikę Rutkę, to najlepszy dowód na to, że czytanie ma się lepiej niż kiedykolwiek. Literatura young adult to już nie tylko książki, to bilet do krainy, gdzie marzenia spotykają się z emocjami, a autograf ulubionej pisarki jest nowym, najcenniejszym trofeum.

Bohaterkami porannego spotkania były: Martyna Keller oraz Weronika Schmidt. Martyna Keller, autorka serii: *Diabły Nevady*, *Winter Love*, *Lies*, *Artists* wyznała, że najłatwiej przychodzi jej oddawanie bardzo trudnych emocji bohaterów – smutku, rozpacz, strachu. Weronika Schmidt zadebiutowała powieścią pt. *Obiecałem ci gwiazdy*, otwierając *Trylogię Moon*, która przyniosła jej największą popularność. Autorka, opowiadając o swoich pisarskich rytuałach i warunkach, które najbardziej sprzyjają natchnieniu, przyznała, że najlepiej tworzy jej się jesienią i zimą. Zapewniła więc, że najbliższe

miesiące z pewnością zaowocują kolejnymi powieściami. Obydwie autorki opowiedziały o tym, co je inspiruje do pisania, jak idzie im pisanie kolejnych książek i czego możemy się w nich spodziewać.

Druga część festiwalu należała do Moniki Rutki. Autorka zadebiutowała powieścią *Spark*, otwierając serię *The Chain*, która nadal pozostaje najpopularniejsza w jej dorobku literackim. Za pierwszą część *Trylogii Nadziei* pt. *Przestań lepszemu jutra* zdobyła tytuł Książki Roku 2024 w plebiscycie portalu Lubimyczytać.pl w kategorii literatura młodzieżowa. Monika opowiedziała o swoich literackich początkach – od opowiadań pisanych z tyłu zeszytu, poprzez publikowanie na platformie Wattpad, na której zdobyła grono fanów, aż do bycia pisarką na pełen etat. Opowiedziała również, co ją skłoniło, by akcję dwóch

serii: *The Chain* oraz *Trylogię Nadziei* osadzić w malowniczych angielskich miasteczkach – Crosby i Formby. Jak się okazało, autorka przez cały proces pisania „odwiedzała” te miasteczka na mapach Google, a zawitała do nich – tym razem w realu – już po napisaniu powieści, co było spełnieniem jej marzeń.

Ostatni szczęśliwi uczestnicy opuszczali salę krótko przed godziną dziewiętnastą. „Przyjdziemy za rok” – powtarzali uczestnicy, co utwierdziło organizatorów w przekonaniu o konieczności kontynuacji projektu pt. „Młodzi, kreatywni, zaczytani – Young Adult w Bibliotece”.

Grodziska Biblioteka Publiczna

fol. Grodziska BP

Święto fotografii w Zdunowskiej Bibliotece

Czwartkowy wieczór we wrześniu w Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta Zduny zmienił się w święto fotografii. W przestrzeni Facjaty odbył się wernisaż wystawy pt. *Tajemnice kamienic* przygotowanej przez Klub Fotograficzny BLENDa z Krotoszyna. Wernisaż rozpoczął się krótkim przywitaniem gości przez dyrektora biblioteki, Joannę Lepczyńską, a następnie głos zabrał instruktor Klubu, fotograf i nauczyciel, pan Marcin Pawlik. W swobodnej rozmowie opowiadał o kulisach powstawania zdjęć, inspiracjach do przygotowania projektu oraz o tym, jak fotografia towarzyszy mu w codziennym życiu. Publiczność podziwiała wyjątkowe wnętrza krotoszyńskich kamienic uwiecznione na fotografiach. Podczas spotkania nie brakowało wymiany doświadczeń i dyskusji o roli obrazu we współczesnym świecie.

Klub Fotograficzny Blenda powstał w 2005 roku, od początku działa przy Krotoszyńskim Ośrodku Kultury, skupia miłośników medium, jakim jest fotografia, zarówno cyfrowa, jak i analogowa. W ciągu ponad 20 lat swojej

fol. BPGIM Zduny

działalności klub może pochwalić się sporym dorobkiem wystaw w Polsce i za granicą (Francja, Holandia, Niemcy), spotkań z fotografami, plenerów. Od 2012 roku (w cyklu dwuletnim) klub

bierze aktywny udział w Wielkopolskim Festiwalu Fotografii im. Ireneusza Zjeżdżałki.

Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny

Wernisaż malarstwa Rafała Jerzaka

Kolor, emocje i znakomite opowieści! Sobotnie popołudnie w Bibliotece Publicznej i Centrum Kultury Gminy Lubowo upłynęło pod znakiem sztuki. Rafał Jerzak – autor portretów i pejzaży – nie tylko oczarował publiczność swoimi obrazami, ale także urzekł jako świetny mówca, dzieląc się barwnymi anegdotami z życia.

Jego twórczość malarska nosi ślady spotkań z Azji, Afryki czy Ameryki. Najwięcej obrazów poświęconych pejzażowi powstało jednak w Polsce – także w okolicach Wierzyca,

Dzieskanowic czy Lednogóry. To piękne, że artysta, który widział tak wiele, potrafi odkryć niezwykłość w najbliższym otoczeniu.

Rafał Jerzak – malarz, reżyser, operator, fotograf i podróżnik. Absolwent Wydziału Operatorskiego PWSFTViT w Łodzi (1999). Od 1994 roku pracuje dla TVP Poznań. Bierze udział w realizacji programu Bogusława Wołoszańskiego *Sensacje XX wieku*. Jako asystent operatora pracował na planie *Patrzę na ciebie, Marysiu* Łukasza Barczyka. Realizował też

wideoklipy. W 2000 roku nagrodzony przez Akademię Telewizyjną za najlepsze zdjęcia do reportażu dokumentalnego *Tango z lady M.* Znany także z realizacji: *Zapomniane męczeństwo*, *Operacja Wisła*, *Speed Love*, *Śluby rycerskie*, *Megality*. *Historia sprzed 5500 lat*, *Moje dziecko jest aniołem*, *Zniewolony Poznań 1939–1945* i innych.

Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury Gminy Lubowo

fol. BPCKG Lubowo

ETNOflora

Zakończeniem lata dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Zdziechowie stał się wernisaż podsumowujący wakacyjne działania placówki, ukazujący proces realizacji projektu ETNOflora, który zdobył dofinansowanie Ministerstwa Edukacji Narodowej dla programu ogłoszonego na rok 2025 – pt. „Nasze Tradycje”. Wystawa odbyła się w wyjątkowym miejscu, bo na obszarze założenia dworsko-parkowego w Zdziechowie. Poza niepowtarzalnym klimatem pomieszczeń oraz soczystą zielenią parku, w powietrzu wyczuwalna była nuta sentymentu, którym obdarzają tę przestrzeń mieszkańcy Zdziechowy.

Podczas uroczystego spotkania pod hasłem ETNOflora FORA zaprezentowano prace uczestników, którzy wzięli udział w 9 różnych warsztatach. Zaprojektowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Zdziechowie cykl warsztatów łączył miłość do sztuki ludowej, kwiatów i łąk z wartościami kulturowymi przez placówkę – międzypokoleniowym dialogiem. Udział w spotkaniach warsztatowych, jak i podsumowa-

fol. GBP Zdziechowa

niu, wzięli najmłodszy, dorośli, a także najstarsi mieszkańcy całego terenu gminy Gniezno.

Na ekspozycji znalazły się naczynia ceramiczne ze spotkania „Ceramika & botanika”,

fol. Tomasz Agaciński

fol. Tomasz Agaciński

prace na szydełku z warsztatu „Łąki z NICI”. Okna ozdobiły wianki i bukiety z warsztatu „Polskie kwiecie się plecie”. W przestrzeni zawisły grafiki stworzone podczas „KWIATOrytu”, czyli linorytu. Osobne pozycje zarezerwowano dla elementów wykorzystanych podczas warsztatów kulinarnych Chaszczce w paszczę oraz farmaceutycznych Napary, odvary i mazidla. Ściany ozdobiły zamknięte w ramach kolorowe wycinanki, które powstały podczas spotkania „Kwiaty i ziele – wytnij wiele”. Osobna sala zarezerwowana została, aby zaprezentować warsztat „Kwiaty giganty”. W jego czterech ścianach zainstalowano ogromne rumianki z krepiny, które stworzyły łąkę. Instalacja umożliwiała zanurzenie się w tym ziołowym ekosystemie i uwiecznienie wyjątkowych kadrów w aparatach gości. „Sala rumiankowa”, jak została okrzyknięta ekspozycja, cieszyła się największym

powodzeniem. Wystawiono również ziny ze spotkania EtnoZINY – czyli zdjęcia i historie kwietne zamknięte w indywidualnych mini magazynach. Sala „Pociąg wspomnień”, która dosłownie była nazywana pociągiem przez uczniów z czasów, gdy dwór był szkołą, przeznaczona została na salę kinową, w której w zapętlonym kilkunastominutowym filmie przedstawiono retrospekcję letniego czasu poświęconego na twórcze działania ETNOflora. Poza możliwością obcowania ze sztuką i jej wytworami, czas wizytujących umilił poczęstunek, który sam wyglądał jak dzieło sztuki, a został przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich ze Zdziechowy.

Alina Wilczkowska, Gminna Biblioteka Publiczna w Zdziechowie

Nowości Wydawnictwa WBPiCAK

www.wbp.poznan.pl/wydawnictwo/

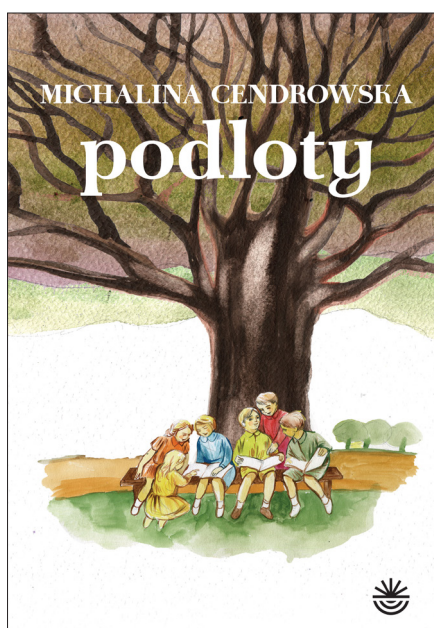

MARCIN CZERKASOW: *BELGIJSKIE ROZWIĄZANIA*

**Wrocławska Nagroda Poetycka Silesius 2025
w kategorii KSIĄŻKA ROKU**

Czy Belgijskie rozwiązania są „jakimś rozwiązaniem”? Z instagramowego zasobu oznaczanego przez #belgiansolutions można wnioskować, że tak. Owe konstrukcyjne i logistyczne interwencje wyrastają z palących, oddolnych potrzeb społecznych; są zwykle mało eleganckie, niedostosowane do żadnych norm ani praw; prowizoryczne, a więc i zaskakująco trwałe. Choć w roziskrzonych ontologicznie tekstach Marcina Czerkasowa liczyły się zawsze „przede wszystkim zniszczenia”, pęknięcia i rysy na fasadach gmachów Spektaklu i Kapitału, zwiastujące kres ich panowania anonimowe i społeczne interwencje można odczytać jako podskórny potencjał zmiany.

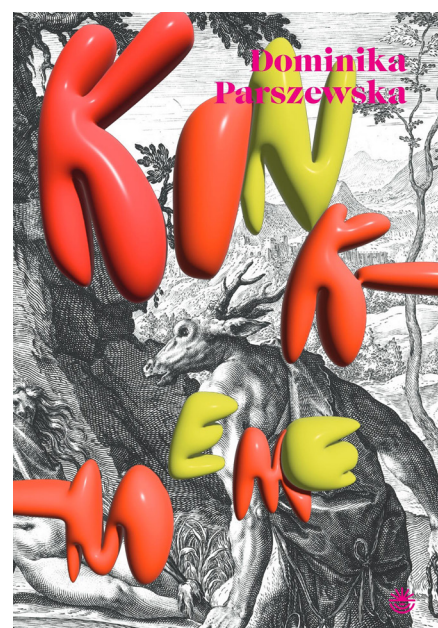
Marcin Czerkasow (ur. w 1981 r.) – autor arkuśza *Płonące ciasteczko* (Poznań 2006), książek: *Falszywe zaproszenia* (Poznań 2008), *Przede wszystkim zniszczenia* (Poznań 2014) oraz *Mountain View* (Poznań 2022), za którą otrzymał Nagrodę Literacką Gdynia (2023). Pisze, a także przekłada teksty poświęcone sztuce wizualnym. Założyciel Disastra Publishing.

MICHALINA CENDROWSKA: *PODLOTY*

Debiutancki tom Michaliny Cendrowskiej *podloty* to zapis dorastania oraz budowania tożsamości. Poetka „w pobłyskach” przywołuje obrazy mirabelek w ogródku babci, wekowania słoiówk, jałówek mrużących oczy. Oprawa ta, choć urzekająca, nie wpada w tani sentymentalizm, balansuje między trudną pamięcią a ulotną chwilą. Pojawiające się w wierszach postaci cyrkówki i spowiadającej się dziewczynki, ojca – analfabety, pijackiego bazarza i chorującej matki – strażniczki rytuałów tworzą „świat poskładany z rzeczy prostych i ładnych”, który stopniowo pęka, odsłaniając prawdę o tym, że „wszystkie wróżby zostały zmyślone”. W jego centrum znajduje się ciało – obserwowane, doświadczane, będące źródłem zarówno wstydu, jak i pragnień: religijnie uświęcane, ale też leżące nagie na perskim dywanie. Liryczne „ja” wyłania się z chaosu, ze snów o „czasach sprzed języka”, z odkrywania, że świat pstrych i kruchych podlotów bywa przerażający i wykluwa się w codziennym cierpieniu, przemocy i w utracie.

Michalina Cendrowska (ur. w 1997 r.) – poetka. Absolwentka kulturoznawstwa i sztuki pisania na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Publikowała m.in. w „Odrze” i w „Czasie Kultury”. Współzałożycielka Stowarzyszenia Ślamka promującego literaturę tworzoną przez kobiety i osoby queer. Mieszka w Poznaniu. Tom *podloty* jest jej debiutem książkowym.

DOMINIKA PARSZEWSKA: *KINK-MEME*

**Wrocławska Nagroda Poetycka Silesius 2025
w kategorii DEBIUT**

Lokomotywa kultury dosapała do naszych czasów. Wagoniki wypełnione po brzegi antycznymi i romantycznymi bohaterami, królami i filozofami nagle opustoszały.

Dziwne to czasy i dziwne miasto: graffiti na murach po łacinie, Wallenroda do buntu stymuluje Shakira, a Orszulka identyfikuje się jako zombie.

Poetka-demiurgini z fanowskim zacięciem wrzuca znane postacie w pozornie odległe konteksty, miksuje ich porządki i narracje. Kink-meme to wiersze, które jednocześnie reprodukują i dekonstruuja sensy, a jeśli mają jakiś kink, ujawnia się on w bólu i skrajnej potrzebie bliskości ich bohaterów. W alternatywnej rzeczywistości „jest ciepło, syto, grill i pax aeterna”.

Dominika Parszewska (ur. w 1989 r.) – poetka. Publikowała w „Dwutygodniku”, „Szpolu”, „Tlenie Literackim”; jej wiersze ukazały się także w antologii „Połów 2013”. *Kink-meme* jest jej debiutem książkowym. Urodzona w Szczecinie, obecnie mieszka w Warszawie